

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 | РАЗ НА ТИЖДЕНЬ | ONCE A WEEK | PRICE $1.00

РІК CXV | П'ЯТНИЦЯ, 18 ЛИПНЯ 2008 РОКУ | ЧИСЛО 29 | VOL. CXV | FRIDAY, JULY 18, 2008 | No. 29

Уряд Юлії Тимошенко залишається

КИЇВ. — Верховна Рада 11 липня не підтримала ініційовану фракцією Партії Реґіонів постанову про недовіру урядові Юлії Тимошенко і не схвалила зміни до бюджету, але пішла на вакації.

Депутати не підтримали у першому читанні зміни до бюджету, запропоновані урядом і окремо Президентом.

За урядовий законопроєкт проголосували 216 депутатів: увесь Бльок Юлії Тимошенко (БЮТ), крім одного депутата, який вийшов з коаліції, та більшість з „Нашої України – Народної самооборони“ (НУ-НС). За президентський законопроєкт проголосували 58 депутатів від пропрезидентської „Нашої України“. Керівник фракції (НУНС) згодом скритикував БЮТ за те, що фракція не підтримала президентський проєкт. Ю. Тимошенко наполягала, що у її проєкті бюджету були враховані пропозиції Президента Віктора Ющенка.

Рада відіслала обидва законопроєкти на повторне перше читання, після чого голова Верховної Ради розпустив парлямент на вакації до осени.

„За" недовіру урядові голосували 174 депутати з 256 зареєстрованих у сесійній залі. „Проти“ – 32 народних депутати, один – утримався і 49 не голосували. „За“ недовіру уряду голосувала фракція Партії Реґіонів – 172 депутати і два депутати від бльоку „Наша Україна – Народна самооборона“.

Фракції БЮТ, КПУ та Бльоку Литвина не дали жодного голосу. Провідник КПУ Петро Симоненко заявив, що відмовився голосувати за відставку уряду Ю. Тимошенко, оскільки не почув ґарантій з боку Партії Реґіонів стосовно формату нової коаліції.

Із фракції бльоку НУ-НС „За“ відставку уряду голосував представник новостворюваної партії „Єдиний центр“ Віктор Тополов та депутат Юрій Бут, який раніше оголосив, що особисто виходить з коаліції. Партія „Єдиний центр“ називає себе силою, що підтримує Президента В. Ющенка і гостро критикує Ю. Тимошенко. Голова президентського Секретаріату Віктор Балога цього тижня написав заяву про вступ в партію „Єдиний центр“. Розглядові постанови передував звіт Ю. Тимошенко та доповідь чільного представника Партії Реґіонів, колишнього міністра фінансів Миколи Азарова, в якій він розкритикував економічну політику уряду, назвавши стан справ в країні драматичним.

До цього упродовж тижня бльок Ю. Тимошенко бльокував парляментську трибуну, вимагаючи першочергового розгляду змін до державного бюджету. Постанову про відповідальність Кабінету міністрів зареєстрували наприкінці червня депутати від Партії Реґіонів. Це сталося після того, як двоє депутатів заявили про вихід з коаліції і опозиція заявила, що коаліція більше недієздатна.

Директор Агентства моделювання ситуацій (АМС) Віталій Бала сказав, що „після провалу відставки уряду Ю. Тимошенко, по суті, одержала своєрідний картблянш на проведення структурних економічних реформ у країні. Причому стратегічною помилкою буде не використати такого шансу“.

На його думку, зараз уряд Ю. Тимошенко в очах суспільства „є єдиним леґітимним джерелом державної влади, і якщо він не скористається моментом, то восени повернеться до практики інформаційного протистояння з опонентами“.

В. Бала також відзначив, що під час відпустки Президента В. Ющенка і народних депутатів Ю. Тимошенко має нагоду закласти стратегічні вектори розвитку країни. „Повернувшись з відпусток, народні обранці і Президент можуть просто не впізнати обличчя влади і не одержати звичних їм механізмів політичної комунікації“, – вважає директор АМС. *(Бі-Бі-Сі, УНІАН)*

До 65-річчя дивізії „Галичина“

За Рідний Край свій дорогий
Ставай у нашу лаву,
Ми йдем у бій, у бій святий,
У бій за волю і за славу!

Д. Свіченко

Після розпаду Радянського Союзу постало питання фальсифікації історії недавнього минулого. Відомо, що найбільшим майстром у цьому була Комуністична партія Радянського Союзу. Вона по-своєму описувала події, згідно з її потребою, а невигідні їй промовчувала або жахливо спотворювала їх.

До головних обєктів тієї фальсифікації належить боротьба українського народу за самостійність, героїчні долі синів і дочок України, які зі зброєю боролися за її свободу проти більшовизму. Зокрема й особливо ті, яким тому 65 років довелося одягнути німецький мундир і стативояками дивізії „Галичина“ у системі німецької (Waffen SS), яка була тільки піхотно-стрілецькою формацією, а згодом стала 1 Українською дивізією Української Національної Армії.

Проминуло понад 65 років — досить часу, щоб збагнути обставини та події того часу, зрозуміти, хто і чому творив Дивізію. Появилися книжки, статті та свідчення тих, що були причетні до її творення. Після закінчення Другої світової війни, на постійні цькування зі сторони СССР, Дивізію та її вояків досліджували та перевіряли вороги і приятелі, а а все ж чинники країн, де поселилися дивізійники, видали прихильні опінії. Всі ці матеріяли доступні, чесність вимагає, щоб ті, які й досі забирають голос у справі Дивізії, з ними ознайомилися. Але це не вигідно для Кремля та його аґентів в Україні, бо вони й дальше роблять свою нікчемну працю — знеславлюючи вірних дочок і синів України, що зі зброєю боролися за свою незалежну державу.

Сьогодні народи оцінюють події свого минулого, вживаючи одне мірило – свій національний інтерес. А в нас?

Ідея створення дивізії належала тодішньому німецькому губернаторові Галичини Отові Вехтерові, котрий, як стверджує у своїй статті „Дивізія Галичина – історичні передумови та сучасна оцінка“ Богдан Якимович, „ні в якому разі не мав наміру радитися з українцями про доцільність її створення“.

У березні 1943 року голову Українського Крайового Комітету (УКК) Костя Паньківського, який також очолював львівський осередок Українського Центрального Комітету (УЦК) і був заступником провідника УЦК професора Володимира Кубійовича, було викликано на розмову до губернатора, і тоді стало зрозуміло: „Нас не питають, хочемо ми чи не хочемо Дивізії, а лише в чемній формі була поставлена вимога про співпрацю“.

Коли УЦК вирішило, що підтримуватиме творення Дивізії, проф. В. Кубійович був її промотором і вів усі розмови і переговори з

(Закінчення на стор. 19)

На Союзівці відбувся фестиваль Української культури

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – У минулі вихідні, починаючи від четверга, 10 липня, гори Кетскільського регіону, ці американські Карпати, заклично озивалися українськими піснями, танцями, забавами молоді, привабивши на Союзівку тисячі гостей. Докладніші інформації про фестиваль буде вміщено у наступних числах „Свободи“. На світлині: виступає ансамбль танцювальної майстерні ім. Роми Прийми-Богачевської. Фото: Христя Сизоненко.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Тільки НАТО зможе захистити інтереси України

КИЇВ. — Перший президент України Леонід Кравчук вважає, що тільки НАТО зможе забезпечити захист корінних інтересів України, її незалежність і територіяльну цілісність, про це він заявив 14 липня у Києві. „У свій час я теж займав позицію позаблькового статусу України. Сьогодні переконався, що це ілюзія, і Україна повинна мати захист своїх корінних інтересів, своєї незалежности й своєї територіяльної цілісности“. На думку, Л. Кравчука „інших структур у Европі, які могли б захистити Україну, сьогодні не існує“. Треба перестати спекулювати на НАТО тим політикам, які сьогодні так і не знають статусу НАТО і його принципових політичних позицій. Я виступаю за захист інтересів України", – додав Л. Кравчук. *(„Кореспондент“)*

Кремль плянує завадити Україні йти в НАТО

МОСКВА.— Президент Росії Дмитрій Медвєдєв 15 липня затвердив Концепцію зовнішньої політики Росії. У ній зокрема сказано, що Російська Федерація і далі лишається противником вступу України і Грузії до НАТО. Д. Медвєдєв застеріг США, що пляни розташувати в Чехії та Польщі елементи системи протиракетної оборони погіршують ситуацію з безпекою в реґіоні. У промові перед російським послами Д. Медвєдєв заявив, що треба, аби з кінцем Холодної війни припинилася, як він висловився, бльокова політика. Промова чітко засвідчує, що перехід влади від Володимира Путіна до Д. Медвєдєва не привів до змін у зовнішній політиці Росії. *(Бі-Бі-Сі)*

На півдні України розпочалися навчання „Сі Бріз“

ОДЕСА. — На півдні України 14 липня почалися великі міжнародні військово-морські навчання „Сі Бріз", що проходять під еґідою НАТО в рамках програми „Партнерство заради миру“. Вони триватимуть до 26 липня і в них візьмуть участь представники 17 країн світу – учасники програми НАТО „Партнерство заради миру". Як і в попередні роки, нагодою навчань скористалися антинатовські сили, щоб, попри заборони, влаштувати протести. Для нинішніх навчань цілком пасує слово „традиційні", як власне і для протестів, що їх супроводжують. Звисно, що такою нагодою виступити проти НАТО не могли не скористатися симпатики комуністів і Проґресивної соціялістичної партії Наталії Вітренко.Найактивнішими виявилися саме „вітренківці", які від початку липня розбили під Одесою неподалік військового полігону наметове містечко і попри заборону, накладену судом на про і антинатівські виступи протесту, і надалі провадять свою акцію. Як повідомляє прес-служба Міністерства оборони, головною метою цьогорічних маневрів „Сі Бріз-2008", що проходять на теренах Одеської і Миколаївської области, а також в Криму і прилеглій акваторії Чорного моря, визначено відпрацювання за стандартами НАТО дій багатонаціональних штабів і сил під час плянування та проведення миротворчої акції. Раніше в Одесі відбулася урочиста церемонія зустрічі передової групи збройних сил США, що прибули до Одеси для участи в багатонаціональних українсько-американських маневрах „Сі-Бріз-2008“. *(Бі-Бі-Сі, „Майдан“)*

Німеччина виділила 25 тис. євро на підтримку прав людини в Україні

КИЇВ. — Посол Федеративної республіки Німеччини (ФРН) в Україні Райнгард Шеферс передав 25 тис. евро на підтримку трьох проєктів з захисту прав людини в Україні, які здійснюють українські громадські організації. Конкурс започаткований Міністерством закордонних справ Німеччини цієї весни. Підбиваючи підсумки конкурсу, Посол Німеччини в Україні Р. Шеферс відзначив активність, з якою відгукнулися численні організації з усієї України. Одним з переможців конкурсу став Черкаський обласний комітет вояцьких матерів, який спільно з Міністерством оборони України розроблятиме механізми нагляду за дотриманням прав людини в українській армії. Голова комітету Світлана Кас’ян 15 липня повідомила про намір запровадити інститут довірених осіб для розв’язання внутрішніх конфліктів. Але головним назвала інформування вояків про міжнародні конвенції, закони України та інші ґарантії їхніх людських прав: „Ми розповідаємо, що таке Плян дій з членства України в НАТО. Чому ми аґітуємо за це? Тому, що в преамбулі ПДЧ, на першому місці написано – захист прав людини, верховенство права. Не закону, а права“. С. Кас’ян назвала цивільну контролю обов’язковим елементом дотримання прав людини в закритих за своєю природою військових структурах. *(„Німецька хвиля“)*

В. Ющенко нагородив орденом Митрополита Рівненського і Острозького

КИЇВ. — Президент України Віктор Ющенко нагородив орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня Митрополита Рівненського і Острозького, керуючого Рівненською єпархією Української Православної Церкви Київського патріярхату Євсевія (Віталія Політила). Текст відповідного указу від 10 липня 2008 року розміщений на офіційній веб-сторінці глави держави.

Митрополита Рівненського і Острозького Євсевія нагороджено за багаторічну плідну релігійну діяльність та з нагоди 80-річчя від дня народження. *(УНІАН)*

На Луганщині батьки й учні відстояли право навчатися українською

ЛУГАНСЬК. — Учні 10 кляси школи ч. 7 міста Рубіжне, що на Луганщині, та їхні батьки відстояли право навчатися українською мовою, 11 липня в Луганській облдержадміністрації (ОДА) повідомила заступник начальника управління освіти та науки ОДА Наталя Кришталь. „10 кляса з українською мовою навчання в школі ч. 7 м. Рубіжне буде працювати з 1 вересня“, – сказала вона. Конфліктна ситуація у Рубіжному щодо закриття української 10 кляси в школі ч. 7 була вирішена одразу після звернення батьків до місцевого органу освіти. Однак, суспільний резонанс був викликаний оприлюдненим зверненням учнів 9-Б кляси цієї школи та їхніх батьків проти запровадження навчання російською мовою у 10 клясі. (Усі попередні дев’ять років діти навчалися українською мовою, тому вони і їхні батьки були обурені, коли адміністрація закладу повідомила, що навчання в 10 клясі буде здійснюватися російською мовою). Н. Кришталь повідомила, що у 2008-2009 навчальному році у Рубіжанській спеціялізованій школі І-ІІІ ступенів ч. 7 з першого вересня будуть функціонувати дві 10 кляси: гуманітарного напрямку історичного профілю – з російською мовою навчання, і природничо-математичного напрямку біологічно-хемічного профілю – з українською мовою навчання. На сьогодні в Рубіжному українською мовою навчаються 309 учнів у двох школах міста, тоді як 3,917 в у семи школах навчаються російською мовою. *(УНІАН)*

Правозахисники стурбовані зростанням расизму в Україні

ЛОНДОН. — Правозахисна організація „Міжнародна амнестія“ висловила стурбованість зростанням в Україні кількости нападів на чужоземців, а також представників етнічних і релігійних меншин на тлі, як вважають правозахисники, браку достатньої відповіді з боку офіційних органів. „Міжнародна амнестія“ 10 липня оприлюднила звіт, в якому повідомляється, що від початку 2008 року лише у Києві були убиті чотири чужоземці, напади на яких були спровоковані їхнім темним кольором шкіри. Директор Европейської і Середньоазійської програми в „Міжнародній амнестії“ Нікола Дакворт сказав, що українська влада не може собі дозволити далі іґнорувати „ксенофобію та соціяльні забобони“. Міжнародні правозахисники подають як позитивну ознаку те, що представники української влади з готовністю спілкувалися з ними і „деякі представники визнають існування проблеми расизму та дискримінації“. Але у звіті наголошується, що український уряд повинен прилюдно виступити з визнанням проблеми расової дискримінації і захистити потенційних жертв, тобто діяти відповідно до міжнародних зобов’язань України. *(Бі-Бі-Сі)*

Канонізація в Михайлівському Золотоверхому соборі

КИЇВ. — Князя Ярослава Мудрого, засновника Острозької академії князя Костянтина Острозького, Київського Митрополита Йова Борецького та кошового Запорізької Січі Петра Кальнишевського приєднали до святих. Церемонія відбулася у п’ятницю, 11 липня, під час урочистого святкування 900-річчя Михайлівського Золотоверхого собору. Ювілей святкують на державному рівні. Гості побачили відреставровані фрески й непереверший барельєф XII ст. За літописом, Михайлівський Золотоверхий закінчили будувати 11 липня 1108 року. *(„День“)*

На заході України зростає народжуваність

КИЇВ. — В Україні загалом смертність перевищує народжуваність і, за даними Світового банку, до 2025 року населення може зменшитися до 37 млн. осіб. Між тим, у західних областях демографічна ситуація покращилася. Приріст населення практично у всіх західніх областях України завважують медики. На Львівщині торік народилося на 0.5 відс. більше людей, ніж померло. В інших областях цей показник ще вищий. Релігійність жителів західнього реґіону, відмова від штучного переривання вагітности дає свій позитивний вислід, відзначають чиновники медичних управлінь. З цим погоджується й експерт, лікар-демограф Анна Семенюк. На її думку, саме духовний чинник і діяльність громадських організацій зменшують рівень алькоголізму, наркоманії та самогубств, що є дуже поширеним явищем на сході України, і збільшує там кількість смертей серед підлітків. „Але найбільший вплив на демографічну ситуацію має влада. Образно кажучи – населення вмирає від влади. Ми маємо страшну ситуацію в країні, і її створюють політики. Людина не відчуває забезпеченого майбутнього, песимістичні настрої погіршують здоров’я і відповідно демографічну ситуацію“ – вважає А. Семенюк. Історичний фактор – репресії та Голодомор, нездорова екологія, низький рівень профілактичного лікування та надання першої допомоги, недоступність медицини для сільського населення – формує песимістичну демографічну перспективу для українців, і грошова допомога жінкам при народженні дитини не врятує ситуацію, науковці про це говорять, але держава не чує, заявляє А. Семенюк. *(УНІАН)*

Село Путятинці до свого 575-річчя отримало книгу про себе

ПУТЯТИНЦІ. — У 575-річному селі Путятинці Рогатинського району (Івано-Франківська обл.) в неділю, 13 липня, відбулася презентація книги Романа Коритка „Путятинці – опільське село над студеним потоком", яка вийшла друком у львівському видавництві „Тріяда плюс". Про це 15 липня повідомили у Рогатинській районній раді. Відкрив свято історії села місцевий народний аматорський колектив „Молодичка" (художній керівник Галина Островська). Р. Коритко подякував уродженцеві Путятинець Миколі Єни, який мешкає за кордоном за фінансову допомогу у виданні книги. Меценат допоміг авторові матеріялами, що стосувалися німецького періоду з життя села Путятинці. *(ЗІК)*

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Внутрішні трансформації та зовнішні загрози України

За перманентними міжпартійними незгодами в Україні і зливою взаємних звинувачень в тому, хто більше завинив у бездіяльності парламенту і в неефективності всієї політичної системи, залишається поза увагою найважливіше на сьогоднішній день питання – національна безпека Української держави, її суверенність і територіяльна недоторканість. Наскільки це питання актуальне і, без перебільшення, доленосне, наскільки воно вимагає від керівників країни почуття відповідальности і сильної політичної волі, свідчить концептуальна стаття академіка Володимира Горбуліна (колишнього секретаря Національної Ради безпеки і оборони України) та професора політології д-ра Олександра Литвиненка, яку ми передруковуємо, з незначними скороченнями, з київської газети „День", ч.116, з 5 липня.

Вступ до НАТО протягом останніх місяців став нині чи не найобговорюванішою темою. Проте увага зосереджена на, сказати б, зовнішніх, або пропаґандистських, аспектах. Багато йдеться про такі далеко не безсумнівні чи непрямі позитиви, як зростання інвестицій. Проте майже відсутнє обговорення проблем НАТО у контексті національної безпеки, удосконалити управління якою, зрештою, і покликаний вступ до Північно-Атлантичного Альянсу. Саме це і визначило тему цієї статті...

Законодавство, Стратегія національної безпеки визначають низку загроз і викликів національній безпеці України, які, якщо загострити і спростити, походять з двох основних джерел – по-перше, стану української панівної верхівки загалом і політичного клясу зокрема і, по-друге – проблеми Російської Федерації (РФ), не Росії як країни з величезною і багатішою історією, яка справила на Україну винятковий вплив, а як сучасної держави та її естаблішменту.

Нині розвиток України визначається перебігом двох основних процесів. По-перше, тривають трансформації суспільного ладу, зміни того, що визначалося на Заході як комунізм, або реальний соціялізм. Насправді йдеться про низку трансформацій, зокрема економічних, політичних відносин (політичного і державного режимів), правової системи, суспільних інститутів, постання громадянського суспільства, вихід його з-під тіні держави (радянська держава навіть у теорії не допускала існування незалежного громадянського суспільства).

По-друге, це процес унезалежнення, постання України як самостійної, незалежної та автономної держави, тобто постімперський, постколоніяльний транзит. Кожний з цих напрямів заслуговує на окрему розмову.

Проблема внутрішніх трансформацій – це, насамперед, проблема українського проводу. Відомо, що як еліта виконує свої функції, так і функціонує держава. Те, що український державний провід неспроможний якісно виконувати загальносуспільні функції, стало загальним місцем громадської дискусії. Понад те (трохи перебільшуючи), він нині живе у штучно утвореному світі, ознаками якого є безкарність, можливість для обраних діяти поза будь-якими моральними чи етичними правилами, а нерідко і поза правовими нормами, та крикуща відсутність самодисципліни. Хоча, як відомо ще з римських часів, справжня еліта починається із самообмеження.

Тут і далі під елітою розуміємо групу людей, які, усвідомлюючи національні інтереси країни, її політичне, економічне, географічне становище, здійснюють переважний вплив на формування внутрішньо- і зовнішньополітичного курсу, фактично вибудовують його.

Безумовно, ці люди мають бути високоосвіченими, різнобічно підготовленими, мати гнучке мислення і, найголовніше, високе почуття відповідальности перед країною. Еліта має відчувати виклики історії, вміти на них реаґувати і знаходити адекватні відповіді. І ще одне – це люди, що думають не лише про сьогодення, але й найважливіше – про майбутнє.

За всі роки незалежности з такою елітою в нас величезний дефіцит. В чому причина цієї проблеми? Справа не тільки в моралі та інших проблемах, хоча в них теж, а в особливостях світової ситуації. Показовим є зауваження Дж. Арріґи, який в дослідженні про довге XX ст. наводить приклад італійських еліт часів Відродження: замість інвестування у виробництво, в торгові експедиції, створення або відтворення капіталу вони інвестували в скарби. Така поведінка знаходить пояснення в загальноекономічній ситуації, зокрема особливостях тогочасного загальносвітового розподілу праці та політичних ризиків.

Нині, як і в ренесансній Італії, ситуація змушує українські еліти накопичувати скарби, ліквідні речі, що, в свою чергу, накладається на проблему ціннісних орієнтацій проводу, його так званої позаідеологічности і праґматичности, а також низької загальної культури.

Хто ж нині складає український провід? Не особливо розмірковуючи про відповідальність перед історією і українським народом, до еліти сміливо відносять себе практично всі депутати Верховної Ради незалежної України всіх скликань. Безконечні зміни варти в Кабінеті міністрів, члени якої не встигають фізично вмоститися у своїх кріслах, призвели до більш обережного ставлення до визначення себе як еліти з боку урядовців. До еліти зараховують себе окремі представники серйозного підприємництва, практично всі зірки сценічної індустрії та поп-культури, іноді спорту, та й така доволі активна спільнота на політичному обрії – телеполітологи.

(Закінчення на стор. 18)

ТОЧКА ЗОРУ

Полювання на Президента триває

Юрій Бадзьо

За останніх 17 років Україна тричі здивувала світ: проголошенням державної незалежности, а ще більше – результатом відповідного референдуму – у 1991 році; Помаранчевим повстанням 2004 року; тривалістю і глибиною політичної нестабільности (кризи), зокрема після Майдану, особливо ж протистоянням між двома його нібито рівнозначними (так помилково сприймає наше суспільство, і так сприймає світ) вособленнями – між Юлією Тимошенко і Віктором Ющенком.

Переживаємо особливий історичний процес – становлення української нації і, відповідно, української державности, тобто процес політичного самоусвідомлення українців як народу, переростання народу-етносу в народ-націю, яка оформлює своє історичне буття у вигляді національної державности, ґарантує свій суверенітет надійним засобом національної держави.

Цей надзвичайно складний процес (може, навіть унікально складний, принаймні в європейській історії) не має відповідного інтелектуального та ідеологічного супроводу, забезпечення. Історично це пояснюється легко: Україна – центральна ланка російської імперії, дорадянської і комуністичної, і наш народ зазнав від неї найбільшого погрому. Цей грім (по-гром) не тільки відлунює, а й лунає – виразно й дедалі грізніше.

Конфлікт доходить до збройного протистояння: намір розігнати Майдан військовою силою, захоплення приміщення Генеральної прокуратури міліцією – на чолі з міністром (!), інші, менш відомі ширшій громадськості, випадки...

Конфлікт у його кульмінаційних проявах нагадує суспільству про визначальний контекст, у якому можна зрозуміти зміст і спрямування подій, – контекст війни, катастрофічної кризи історії...

А політологи й журналісти говорять про амбіції, чвари політиків, про перетягування ковдри повноважень, технологію підготовлення до чергових виборів...

Така політологія – насправді не політологія, а політтехнологія, технологія обслуговування однієї із сторін конфлікту, тієї, що не зацікавлена в усвідомленні суспільством суті подій та процесів і покладається виключно на обманні способи досягнення мети.

Помаранчева революція і подальша доля Майдану проявили суть конфлікту, винесли цю суть на поверхню історії, і в цьому їхня велика історична заслуга, адже було закладено фундамент реальної і перспективної політичної структуралізації суспільства.

Гуманістичною, національно орієнтованою свідомістю конфлікт виразно прочитувався й раніше, хоч і був щедро припорошений схоластикою демократії. Проти Президента Леоніда Кравчука імперські сили України та Росії воювали як проти „націоналіста" (у суто неґативному, радянському тлумаченні цього поняття). На виборах (позачергових) Леонід Кучма переміг Л. Кравчука завдяки ідеї зближення з Росією. На президентських виборах 1999 року опонент Л. Кучми комуніст Петро Симоненко, який принципово стояв і стоїть на позиції російсько-імперського вектору в долі України, заручився підтримкою 38 відс. українських виборців! Після надзвичайно драматичної і нечесної з боку влади президентської кампанії 2004 року (і в третьому турі голосування, узаконеному ухвалою Верховного суду) за В. Януковича, опонента В. Ющенка, віддали голоси 44 відс. виборців! В. Янукович аґітував людей (отже, готових піддатися на спекуляції) Україною „трьох сортів", В. Ющенко підняв зовсім інший ідейний прапор: „Україна в нас одна", „Схід і захід разом!", „Разом ми переможемо!", „Свободу не спинити!" – і як символ майбутнього – емблема „Підкова щастя".

А нам кажуть – амбіції і чвари!

Розкол України на дві частини – українську та російську (чи російсько-малоросійську) – не вигадка політиків, а реальність. Але реальність не горизонтальна, не територіяльна (схід-захід України – тут тільки кількісний вимір), а вертикальна, світоглядно-політична та психологічна. Як наслідок минулого, тривалого окупаційного режиму в національному становищі нашого народу.

Майдан вразив українське суспільство, вразив світ тривалістю і гуманістичною наснаженістю громадянського ентузіязму мільйонів людей, по всій Україні. Повстанці доброзичливо ставилися до міліції, до рядових учасників антипомаранчевого табору. У Києві на головну сцену революції, крім ідейних творців Майдану, далекоглядно виходили й професійні аґенти імперії, але й дехто з чесних представників влади прагнув засвідчити свою льояльність до повстанців.

Після інавґурації Президента В. Ющенка його опонент на президентських виборах В. Янукович якийсь час висловлювався про Помаранчеву революцію позитивно.

Накреслювалася рятівна для України тенденція порозуміння в середовищі політичної еліти, а відтак – і в Україні загалом, тенденція консолідації суспільства на основі єдино перспективній – українських національних пріоритетів.

Поклала край цій тенденції кліка Тимошенко-Турчинова (уживаю слово „кліка" як поняття, а не як публіцистичний образ), яка у вересні 2005 року зробила спробу антиконституційного, антиукраїнського перевороту, започаткувавши після тріюмфальної перемоги Майдану політичну кризу історичного маштабу. Цинічна демагогія про „оточення" та „корупцію" була тільки прикриттям справжньої мети заколотників – усунути від влади Президента В. Ющенка: на нічній нараді на лісовій дачі під Києвом (учасники: прем'єр-міністер країни Ю. Тимошенко, віце-прем'єр-міністер Микола Томенко, голова СБУ Олександер Турчинов, міністер оборони Анатолій Гриценко, Генеральний прокурор України Святослав Піскун, ще хтось з міністрів – типова картина змови про державний переворот) обгово-

(Продовження на стор. 20)

АМЕРИКА І СВІТ

Б. Обама та Дж. МакКейн змагаються за латиноамериканських виборців

ВАШІНҐТОН. – У Вашінґтоні – суперники у цьогорічних президентських виборах 10 липня виступили з промовами до однієї з найбільших громадських організацій американців-вихідців з Латинської Америки. Кандидат від Республіканської партії сенатор Джон МакКейн і кандидат від демократів сенатор Барак Обама, у намаганні заручитися підтримкою еспаномовних американців, наголошували на важливому для них питанні імміґрації. Політичні аналітики кажуть, що еспаномовні американці будуть ключовим блоком виборців у президентських змаганнях у листопаді. Сенатор Дж. МакКейн вважає, що Сполучені Штати здатні захистити свої кордони і водночас поводитися гуманно з іміґрантами. Виступаючи на з'їзді тієї самої організації еспаномовних американців, сенатор-демократ Б. Обама підтримав пропозицію відкрити незаконним іміґрантам шлях до набуття американського громадянства. Виборці латиноамериканського походження набирають політичної ваги у Сполучених Штатах, саме тому кандидати на посаду президента намагаються привабити цю категорію населення обіцянками вирішити питання з нелеґальними іміґрантами, більшість яких походить з Латинської Америки. *(„Голос Америки")*

Москва несподівано зменшила обсяги нафти для Чехії

МОСКВА. – Без пояснення причини, Росія зменшила доставу нафти Чеській Республіці. Починаючи кінцем минулого тижня, ці достави зменшились майже наполовину. Чеські політики та економісти намагаються з'ясувати причину такого кроку. Адже Москва вдалася до цього відразу після того, як у Празі керівники зовнішньополітичних відомств Чехії та США підписали договір про встановлення американського радару протиракетної оборони на чеській території. Це відбулося у Празі 8 липня, коли Державний секретар США Кондоліза Райс та міністер закордонних справ Чеської Республіки Карл Шварценберґ підписали згаданий договір. К. Райс заявила, що встановлення елементів цієї системи сприятиме безпеці Чеської Республіки, країн НАТО та міжнародної спільноти загалом. У відповідності до Договору між сторонами, Росія має поставити в липні 500 тис. тонн нафти, замість того надійде всього 300 тис. тонн. Чехи користуються нафтою з російського нафтопроводу „Дружба", дві гілки якого забезпечують нафтою, окрім Чехії, також Україну, Польщу, Угорщину, Німеччину і Словаччину. Однак жодна з тих країн наразі не відчула зменшень достави нафти з Росії. *(Радіо „Свобода")*

Папа Бенедикт XVI бере участь у святкуванні Дня молоді

СІДНЕЙ, Австралія. – Папа Бенедикт XVI перебуває в Австралії, куди він прибув у неділю, 13 липня, на святкування Дня світової молоді, що триватиме до неділі, 20 липня. За попередніми підрахунками, мають зібратися понад 100 тис. туристів з-за кордону і десятки тисяч австралійців. У вівторок, 15 липня, офіційно відкрито День світової молоді Службою Божою, котру відправив Папа Бенедикт XVI. У ці дні провідники мусульманської громади Австралії відкрили двері своїх святинь і шкіл для католицьких паломників, щоб в такий спосіб послабити напруження між цими релігіями. Напередодні провідники Римо-Католицької Церкви Австралії звернулися з проханням до інших релігійних громад допомогти розселити кілька тисяч чужоземних паломників, які прибувають в Австралію на міжнародне свято. Католицький священик Марк Подеста говорить, що факт залучення до цього процесу ісламських установ є нагодою показати світові, що люди різних конфесій можуть жити разом в мирі та гармонії. *(„Голос Америки")*

У Японії підпалили консульство США

УРАДЗОЕ, Японія. – Невідомі особи 14 липня кинули на територію консульства США в японському місті Урадзое в південній префектурі Окінава пляшку з запальною сумішшю. У висліді цього одна з будівель американської дипломатичної установи зайнялася. Згідно з повідомленням місцевої влади, випадок стався в ніч з неділі, 13 липня, на понеділок, 14 липня, після півночі. Вогонь вдалося льокалізувати, потерпілих серед персоналу консульства немає. Поліція почала розслідування обставин нічної події. Раніше повідомлялося, що в Держдепартаменті США вважають, що, щонайменше 150 американських посольств у різних країнах світу не відповідають національним стандартам безпеки. Щоб виправити цю ситуацію й зміцнити найбільш уразливі дипломатичні представництва, у найближчі п'ять років американська влада має намір витратити не менше 8 млрд. дол. Тільки цього року здійснено напади на американські консульства в Болівії й Сербії. А в Чаді у висліді громадянської війни США оголосили про евакуацію свого посольства в Нджамені. Крім того, 9 липня в Стамбулі відбулася перестрілка біля консульства США. Консульства США в Іраку реґулярно піддаються ракетним обстрілам з боку бойовиків. *(„Кореспондент")*

В Афганістані убито дев'ять військових США

КАБУЛ, Афганістан. – У збройних сутичках з бойовиками-талібами на північному сході Афганістану загинули дев'ять американських військових, повідомив 13 липня командувач силами США Деніел Дваєр. Бої в Афганістані йдуть на декількох фронтах: цього ж дня американське командування повідомило про знищення 40 бойовиків в провінції Гільменд. В коаліції говорять, що на американські і афганські війська напали в провінції Кунар поблизу кордону з Пакистаном. Афганська влада стверджує, що напад відбувся в сусідній провінції Нурістан. За даними НАТО, невеликий передовий пост американців в районі Дара-і-Печ в провінції Кунар потрапив під обстріл „з кулеметів, ґранатометів і мінометів". Бойовики використовували „житлові будинки, магазини і мечеть в селі Ванат як прикриття", йдеться в повідомленні НАТО. На підмогу довелося викликати винищувачі і вертольоти „Апачі". За даними афганської влади, серед бойовиків і місцевих жителів також є жертви. *(„Кореспондент")*

В Узбекистані вибухнули військові склади

ТАШКЕНТ, Узбекистан. – 9 липня у місті Каган на заході Узбекистану в висліді сильної пожежі вибухнули склади з артилерійськими боєприпасами. Населення міста евакуйоване. Міністерство надзвичайних ситуацій Узбекистану 10 липня офіційно повідомило про троє загиблих і 21 потерпілого. Наслідки вибуху ліквідовують. Військові намагалися загасити пожежу своїми силами, проте це не вдалося. Пізніше відбувся вибух. Жителі міста, що проживають поряд з місцем події, евакуйовані до Бухари, потерпілим надано медичну допомогу, повідомило Міністерство оборони Узбекистану. За словами очевидців, від вибухів постраждали більше 20 приватних будинків, територія вертолітної частини знищена, зруйнована залізнична станція і згоріла місцева міська лікарня. *(„День")*

Литва збільшить військовий континґент в Афганістані

ВІЛЬНЮС, Литва. – Литва збільшить свій військовий континґент в Афганістані. Таку заяву розповсюдило 13 липня Міністерство оборони Литви. Згідно зі заявою, до Афганістану будуть послані ще 16 військових. Передбачається, що розміщення додаткового континґенту відбудеться восени. При цьому командувач військами Литви генерал-лейтенант Валдас Туткус зазначив, що, можливо, в найближчі кілька місяців військовий континґент країни в Афганістані буде збільшений до 150 військових. Покищо чисельність військового континґенту Литви в Афганістані – 100 осіб. Військові розміщені в провінції Ґор на заході Афганістану. *(УНІАН)*

У Бельгії знову урядова криза

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – Прем'єр-міністер Бельгії Ів Летерм 15 липня подав королеві Альбертові II прохання про звільнення. Причина – провал переговорів стосовно надання значної автономії для реґіонів, що мало покласти край тривалій кризі в країні. Бельгійський коаліційний уряд на чолі з провідником фламандських християнських демократів було створено лише у березні, після затяжної дев'ятимісячної політичної кризи в країні. Тоді представники двох фламандських і трьох партій, котрі представляють інтереси франкомовних валонів, не могли створити коаліційний уряд. Нині ж фламандські і валонські партії не змогли дійти згоди стосовно майбутнього країни. До 16 липня Ів Летерм планував представити проєкт реформи державного устрою, що мала надати більше автономії окремим реґіонам. Домовитися між собою політики так і не змогли. Заступник прем'єра Дідьє Рейндер – провідник франкомовних лібералів, котрий був свідком вже кількох урядових криз, так коментує цю подію: „Щоразу, зрештою, йшлося про брак довіри". Кризу спричинило протистояння між фламандськими партіями, які вимагають більше політичних та економічних свобод для багатшої Фламандії та партіями біднішої франкомовної частини Бельгії – Валонії, які виступають проти децентралізації влади в країні. *(Радіо „Свобода")*

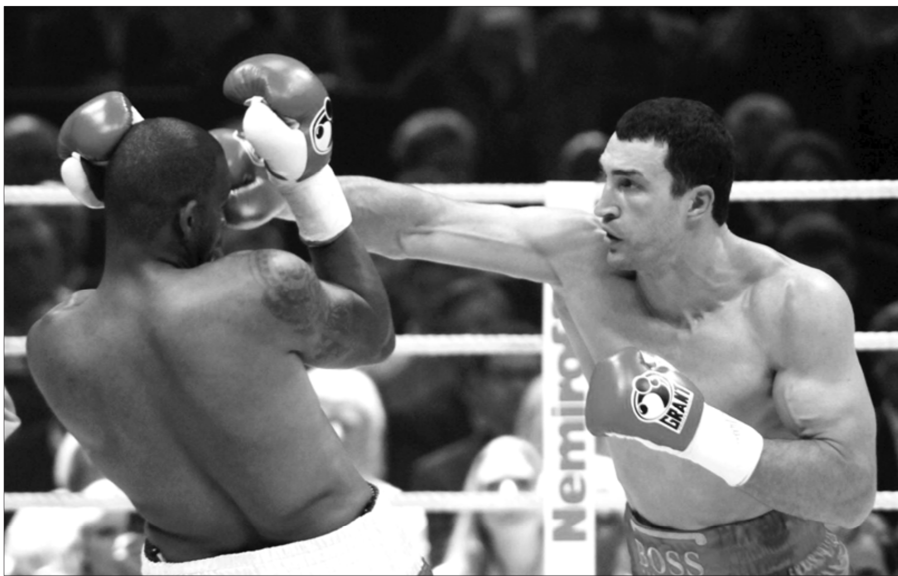
Україна надсилає до Пекіну 254 спортсменів

КИЇВ. – В Олімпійських іграх у Пекіні, які відкриються 8 серпня, візьмуть участь 254 українських спортсменів, повідомив 16 липня міністер у справах сім'ї, молоді і спорту Юрій Павленко: „16 липня виконавчий комітет Національного олімпійського комітету і Міністерства у справах сім'ї, молоді і спорту затвердили особовий склад офіційної делеґації України для участи в Олімпіяді у Пекіні. До складу команди ввійшли 254 спортовців, 160 тренерів, 26 членів офіційного штабу, які працюватимуть на забезпечення команди". Вперше за історію своєї незалежности Україна змогла зформувати найчисленнішу команду спортсменів для участи в Олімпіяді. Міністер нагадав, що, відповідно до передбачень, українська команда може одержати 13-15 олімпійських нагород: „Але я сподіваюся, що це передбачення буде перевершеним, і останні тенденції дозволяють на це сподіватися. Потрібно вірити в кожного спортсмена, оскільки кожний з 254 здатний показати якнайкращий вислід. Він також повідомив, що до складу Національної команди України, яка братиме участь у параолімпійських іграх 6-17 вересня в Пекіні, ввійшли 125 спортсменів. Водночас міністер зауважив, що перевірка, яка проводилася перед формуванням національної команди для участи в Олімпійських іграх, показала, що діюча в Україні система підготовання спортсменів є застарілою і не відповідає сучасним викликам. На засіданні уряд підтримав концепцію стратегії вдосконалення системи підготувань спортсменів, у ході здійснення якої плянується провести переоснащення дитячих і юнацьких спортивних шкіл. Нести український прапор на урочистій церемонії відкриття Ігор XXIX Олімпіяди в Пекіні доручено найвідомішій спортсменці збірної – чотириразовій Олімпійській чемпіонці, Героєві України, плавачці Яні Клочковій. *(Бі-Бі-Сі)*

Іран випробував дев'ять балістичних ракет

ВАШІНҐТОН. – Іран у рамках військових навчань 9 липня, провів випробовування дев`яти балістичних ракет, здатних досягти території Ізраїлю та інших союзників США у реґіоні. Офіційний Вашінґтон негайно засудив дії Теграну, називаючи випробовування порушенням резолюцій Ради Безпеки ООН. Однак, міністер оборони США Роберт Ґейтс заявив, що ця подія ніяким чином не наблизила США до військової конфронтації з Іраном. У Теграні вважають, що військові навчання повинні продемонструвати ворогам силу Ірану, бо у випадку нападу на нього Ізраїль і військово-морські сили США у реґіоні Перської затоки стануть першими об'єктами відплатних дій Теграну. *(„Голос Америки")*

Володимир Кличко захистив свої чемпіонські пояси

ГАМБУРҐ, Німеччина. — У бою в ніч на неділю, 13 липня, що проходив у Гамбурзі, Володимир Кличко нокаутував в 11-му раунді американця Тоні Томпсона. Таким чином український боксер зберіг свої титули чемпіона світу з боксу за версіями „IBF" та „WBO" у надважкій вазі. Попри те, що В. Кличко вважався фаворитом зустрічі, поєдинок вийшов несподівано довгим та важким для українського боксера. Оглядачі зазначають, що перевага В. Кличка по-справжньому помітною стала лише в середині бою. Після бою В. Кличко сказав, що бій вийшов напруженим і він не очікував, що Т. Томпсон виявиться таким незручним суперником. Боксер сказав, що йому було непросто протистояти Т. Томпонові, але цікаво. Наступним суперником українця повинен стати росіянин Олександер Повєткін. (Бі-Бі-Сі). Фото: УНІАН.

Фрески XII століття повернули Михайлівському соборові

КИЇВ. – Одинадцять фресок XII ст. повернулися до Києва, у Михайлівський Золотоверхий собор. Упродовж тривалого часу фрески зберігались у російському державному Ермітажі, і після 10 років переговорів північний сусід погодився повернути їх на батьківщину. Побачити твори мистецтва часів Київської Русі від сьогодні можуть усі охочі.

Фраґменти фресок жовтувато-зеленого кольору, і на перший погляд не вражають. Треба усвідомити, що їм понад дев'ять століть, орнаменти, чудово збереглися, і віддзеркалюють геніальність майстрів. Фрески унікальні, як і весь Михайлівський Золотоверхий собор, каже одна з організаторів експозиції, Оксана Фісун: „Ці фрески з'явилися одночасно з побудовою Михайлівського собору. Його фундатор Святополк Із'яславович мріяв, щоб цей собор був серед кращих святинь Києва, і тому прикрасив його і зовні, і всередині мозаїками, фресками, царським мармуром і різьбленим шифером, тобто це була унікальна така споруда".

Уявити вартість фресок складно, каже С. Кот. Він припускає, що це можуть бути десятки млн. дол. Але найцінніше, що тепер вони знову є власністю України. Хоча, як стверджують експерти, ще близько 60 відс. національних культурних цінностей перебувають за кордоном. *(Радіо „Свобода")*

УПЦ КП закликала Помісні Церкви стати незалежними від Москви

КИЇВ. – Помісний Собор Української Православної Церкви Київського патріярхату відбувся в Києві 11 липня.

У зверненні до представників Помісних Православних Церков Собор закликав їх подивитися на ситуацію в Українській Церкві не через викривлене в Москві дзеркало, а на власні очі. УПЦ КП зазначає, що нинішнє керівництво Московської Патріярхії не здатне принести мир і єдність Церкви в Україні і не бажає цього. Заради збереження адміністративної влади це керівництво пішло на розділення Української Церкви, а зараз не зупиняється навіть перед погрозами порушити єдність всього Вселенського православ'я.

Помісний Собор УПЦ КП вважає, що вирішення проблеми Української Церкви, визнання її помісною і автокефальною істотно зменшить можливості Московського патріярхату заявляти свої претенсії на першість у вселенському православ'ї і провокувати у зв'язку з цим конфлікти. В УПЦ КП звинуватили представників Московського патріярхату в тому, що вони тривалий час свідомо дезінформують про справжній стан речей в Українській Церкві.

У зверненні підкреслюється, що сьогодні Київський патріярхат користується підтримкою понад 14 млн. осіб православного населення України. Московський Патріярхат, за словами представників УПЦ КП, в Україні підтримують близько 9.5 млн. осіб. „Наша Церква – не розкольницька і не православна інституція, якою її хочуть показати представники Московського патріярхату, а повноцінна Помісна Православна Церква, яка з причини штучної ізоляції з боку Російської Церкви тимчасово не має визнання свого статусу", – йдеться в зверненні. *(„Кореспондент")*

НТШ-А взяло участь у VII конґресі МАУ

КИЇВ. – Від 22 до 29 червня в столиці України відбувався VII конґрес Міжнародної асоціяції україністів (МАУ).Ці конґреси започатковані в серпні 1990 року першою великою конференцією україністів світу в Києві і проводяться що три роки.

Після п'яти міст у різних частинах України (Львів, Харків, Одеса, Чернівці, Донецьк) – конґрес МАУ цього року повернувся до Києва. Цим разом з'їхалися 145 науковців з-поза України і 255 з України.

Спочатку року ще повідомляли зацікавлених, що конґрес буде у Ялті, й аж у червні вирішили, що він буде в Києві. Та там також були різні перепони, бо щойно тиждень перед відкриттям конґрес перенесли з території Київської Політехніки, й остаточно майже вся програма проходила в різних академічних інститутах при вул. М. Грушевського ч. 4, а деякі секції – в Інституті флософії Національної Академії Наук України (НАНУ), при вул. Трьохсвятительській. Пленарне відкриття було в Українському домі, який дуже відповідний для таких програм. На ньому промовляв президент МАУ – академік Ярослав Яцків, його заступниця проф. Джованна Броджі (з Італії), академіки Ігор Юхновський, Ганна Скрипник (президент Національної Асоціяції Україністів), Михайло Зґуровський (ректор Київського Політехнічного інституту), Микола Жулинський, а також Сергій Гальченко та представники складових асоціяцій україністів, як й інших наукових товариств.

Програма конґресу здійснювалася у формі круглих столів (15) та панелів чи секцій (10). Цей конґрес повернувся до давнішої практики, де панелі можуть тривати від чотирьох до восьми годин і мають навіть понад 20 учасників. Деякі секції мали по кілька сесій чи того самого дня чи й на другий день (як „Історія України і проблеми сьогодення" чи „Українська політологічна думка в европейському контексті").

У 75-ту річницю Голодомору Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці запропонувало тему – як Голодомор зображений у літературних і мистецьких творах. Цю тему поширено до історичної тематики і мемуаристики; доповіді на ці теми були виголошені в першій частині (під головуванням Станіслава Кульчицького, керівника Інституту історії НАНУ).

Другу частину вела Олександра Грицак (голова Американської Асоціяції українських студій). У тій частині були доповіді Лариси Залеської-Онишкевич (НТШ-А) про тему Голодомору в українській драмі; Дарії Даревич (голови НТШ в Канаді) – про зображення Голодомору у мистецтві; Надії Сологуб (Інститут української мови НАНУ) – про особисті спомини її матері; Юрія Даревича (Університет Йорк, Канада) – про історію фільмування „Жнив Розпачу" (за книжкою Роберта Конквеста), і Мирослави Приходи (Львівський університет) – про останні можливості записування спогадів очевидців та їхніх рідних (у цьому проєкті тепер заанґажовані її студенти журналістики).

НТШ-А вже деякий час присвячує увагу проблемам українознавства і гуманітарних наук в діяспорі й Україні. Тому на цю тему організувало круглий стіл, в якому взяли участь представники України й Америки: Мирослава Антонович (Національний університет „Києво-Могилянська академія"), Марія Зубрицька (Львівський університет), Олена Гузар (Тернопільський університет), О. Грицак (Амер. Асоціяція укр. студій), Павло Гриценко (Інститут української мови НАНУ), Тамара Гундорова (Інститут літератури НАНУ) і Юрій Кононенко (з міської управи Києва). Організатор і голова круглого стола – Л. Залеська-Онишкевич (НТШ-А).

В дискусії присутні ствердили про потребу співпраці науковців України і діяспори над спільними програмами і проєктами, наприклад, видання путівників по українських архівах, довідникові видання з різних галузей україністики – зокрема в перекладі на англійську мову, створення фонду для перекладів, переклади літературних і теоретичних творів, видання клясиків української літератури на основі рукопипсів. Зокрема була мова про потребу вишколити знавців української мови XVII ст.

В інших секціях доповідали такі чени НТШ-А: Анна Процик і Альберт Кіпа; Ярослав Пеленський брав участь у програмі. На конґресі був також круглий стіл, присвячений науковій праці Юрія Шевельова; головував А. Кіпа (президент УВАН); доповіді про Ю. Шевельова мали А. Кіпа і П. Гриценко (директор Інституту української мови НАНУ).

Також у зв'язку з конґресом МАУ в Центрі ім. Леся Курбаса відбулася презентація антології перекладів („В іншому світлі" – Ольги Лучук, Вірляни Ткач і Ванди Филипс), яку фінансувало НТШ-А. Крім слухання доповідей, учасники конґресу мали змогу оглядати документальні фільми.

На пленарному засіданні конґресу вибрано нову голову МАУ – акад. Г. Скрипник (вона також є головою Національної асоціяції україністів), а першим заступником – Романа Сенькуся (голова Канадської асоціяції україністів). Вирішено, що VIII конґрес МАУ має відбутися аж за чотири роки.

Пресова Група НТШ-А

Група учасників круглого стола під час VII конґресу МАУ.

Неетичність в політиці принижує Україну

Однією з найбільших переваг демократії є вільне слово, тобто можливість відвертого обміну поглядами – без боязні, що висловлена думка стане предметом переслідування та покари. Разом з тим свобода слова може стати не перевагою, а бідою суспільства, якщо вона не пов'язана з етикою, з моральними принципами і засадами. На жаль, якраз це ми бачимо в сьогоднішній Україні, в її щоденному політичному житті, де точиться запекла війна всіх проти всіх і під ногами опиняється честь та гідність, самоповага і повага до інших.

Прикладом того, як неетичність окремого політика може принизити всю Україну, є недавні заяви депутата Верховної Ради Давида Жванії про те, що отруєння Віктора Ющенка напередодні президентських виборів 2004 року – це вигадка, розрахована на розжалоблення м'якосердого українського народу, який завжди співчуває жертвам несправедливости.

Д. Жванія, український олігарх грузинського походження, під час Помаранчевої революції входив у найближче оточення В. Ющенка, спонзорував його виборчу кампанію, вклавши в неї, за його словами, 40 млн. дол. Вони були разом на вечері у Володимира Сацюка, заступника голови Служби безпеки України, під час якої, згідно з більшістю версій, й сталася спроба отруєння В. Ющенка, небажаного для тодішньої влади кандидата на пост президента. Згодом їхні дороги чомусь розійшлися, й тепер Д. Жванія намагається переконати світ, що ніхто В. Ющенка не отруював, то, мовляв, був звичайний панкреатит, запалення підшлункової залози, спричинене якоюсь недієтичною стравою чи алькоголем.

„Ми змушені з жалем констатувати, що цей депутат у своїх нападках на Президента В. Ющенка та його родину перейшов усі межі пристойности... Пан Жванія опустився до рівня найгірших взірців пропаґанди часів кучмізму", – говориться в заяві голови Народного союзу „Наша Україна" В'ячеслава Кириленка. Справді, треба бути неабияким нахабою, щоб, не маючи ніяких відповідних кваліфікацій, ні медичних, ні юридичних, з такою категоричністю висловлюватися про справу, котра потребує щонайглибшого професійного дослідження. Але у враженому недовірою до влади українському суспільстві знайдеться, мабуть, немало людей, які візьмуть за правду інсинуації Д. Жванії. Разом з тим, найбрудніша його брехня уможливлена тією обставиною, що вся справа щодо отруєння не була послідовно і докладно з'ясована в засобах масової інформації, зокрема важливе питання: які лябораторії здійснювали експертизу аналізів В. Ющенка на предмет отруєння діоксином?

Аж цими днями, вже після „сенсаційних" інтерв'ю Д. Жванії, дав досить вичерпну відповідь колишній міністер охорони здоров'я Юрій Поляченко: „Вітчизняні токсикологи надали перелік семивосьми клінік світу, які, на їхню думку, могли займатися цією проблематикою.... Після того, як відбувся забір матеріялів від В. Ющенка для експертизи, група українських експертів повезла контейнери з цими матеріялами до лябораторій у Британії, Німеччині та Бельгії. Десь через місяць було отримано результат. Я пам'ятаю, що від слідчих органів отримав лист з грифом „для службового користування", де повідомлялося, що ці три лябораторії виявили в аналізах Президента діоксин в надтоксичних дозах...Є поняття „субтіксична", „токсична" та „надтоксична концентрація, і в Президента навіть через рік після отруєння показники були надтоксичні...". („Українська правда", 9 липня).

Чи почервоніє Д. Жванія, прочитавши це свідчення професіонала? Драма сьогоднішньої України полягає не так в економіці, не так навіть в залежності від російського газу, як у занепаді суспільної моралі, на тлі якого ганебний вчинок вже й ніби не сприймається чимось надзвичайним.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

ЛИПЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Красива й освічена

Винесені в заголовок слова можуть стосуватися як окремої особи, так і країни. Можна з першого погляду закохатися і в гарну з лиця та струнку станом дівчину, і в чужий, вперше побачений край, а проте невдовзі прийде черга на другий погляд – на внутрішню сутність, на красу душі. Недаремно кажуть: зустрічають за одежею, проводжають за розумом.

Україна наша гарна саме цією подвійною красою – землею, природою, кліматом, але також давньою і дуже органічною, вродженою схильністю її народу до мудрости, до освіти. Згадаймо лише про Києво-Могилянську академію, першу вищу школу в усій Східній Европі, і про те, який могутній світоглядний вплив вона мала протягом двох століть на розвиток культури в Україні і Росії. Досить сказати, що Україні вона дала Григорія Сковороду, а Росії – Михайла Ломоносова.

Але й пізніше, на початку XIX ст., коли Могилянка дістала друге дихання, вже як Духовна академія, Київ залишався на самій вершині наукової думки в імперії, яка, зі страху перед світлом знання, позакривала філософські катедри в усіх своїх тодішніх університетах. В стінах академії нуртувало кантіянство, фіхтіянство, вольфіянство, проте над ті загальноевропейські течії вибивалася чисто українська національна духовна проблематика з її етичним первнем і пошуками сенсу людського буття.

Одним з викладачів Духовної академії був видатний український християнський мислитель Памфіл Юркевич, автор „філософії серця". Два його трактати – з біблійної психології і проти матеріялізму – були помічені в Москві. П. Юркевича запросили зайняти катедру філософії в Московському університеті, де він мав великий вплив на юного Володимира Соловйова, майбутнього знаменитого філософа, по матері-українці – правнука Григорія Сковороди. „Юркевич був глибокий любомудр, досконалий знавець історії філософії, особливо давньої, і вельми цінний професор, котрий читав надзвичайно цікаві і змістовні лекції – цікаві для тих, хто розумів їх", – згадував згодом В. Соловйов.

Освітній і духовний вплив Києва був у ті часи таким потужним, що цар Микола І не мав найменшого суміву, підписуючи указ про заснування в Києві університету Св. Володимира.

Відкриття припало на 15 липня 1834 року, тобто на день успіння Великого князя-хрестителя Русі-України. Почалося з двох факультетів, філософського і юридичного, але саме філософський визначав швидкість і глибину розвитку університету. Вже через рік на цьому факультеті діяло 13 катедр (словесности, історії філософії, фізики та метафізики, логіки, психології, моральної філософії, тощо).

Першим ректором університету Св. Володимира було обрано Михайла Максимовича, який натоді вже захистив докторат з ботаніки в Московському університеті і встиг виказати рідкісну ерудицію в інших наукових ділянках, зокрема в історії, археології, географії, мовознавстві, етнографії і фолкьлористиці.

То був справжній енциклопедист, котрий сам собою міг замінити цілий навчально-науковий заклад, якби тодішні суспільні умови були сприятливіші і дали йому змогу заснувати періодичне видання – трибуну для популяризації в народі освітніх знань. Кілька років він марно випрошував в уряді дозволу на журнал „Кієвскіе новості", так само нічого не вийшло з задуму видавати „Учьоние запіскі".

Аж у 1840 році побачив світ підготовлений М. Максимовичем альманах „Кієвлянин", історичний матеріял якого засвідчив глибоку українську самосвідомість вченого. Мав усі підстави Яків Головацький написати зі Львова: „Видання Вашого „Кієвлянина" буде для всієї Південної Русі основним центром розумового об'єднання і поширення просвіти, промінь котрого, дай Боже, впаде і на галицьких сусудів".

Відкриття університету в Києві сповнило ентузіязмом Миколу Гоголя, який у листі до М. Максимовича писав: „У Київ, в старовинний, чарівний Київ! Так, це гарно буде, якщо ми займемо з тобої київські катедри, чимало можна буде зробити добра...".

Творчу університетську атмосферу вповні відчув і Тарас Шевченко, працюючи в Археологічній комісії при цьому навчальному закладі.

Можна пропустити, що альманах „Кієвлянін", цей „центр розумового об'єднання", як і університет Св. Володимира в цілому, викресав іскри вільнодумства, з яких запалало багаття Кирило-Методіївського Братства. Адже його основу складали саме студенти і професори університету. Царський двір не на жарт злякався ідейних засад братчиків, їхніх світоглядів, вибудуваних на ґрунті передової загальноевропейської освіти. Не випадково нагінки на університет Св. Володимира починаються з катедри філософії: в 1850 році її було надовго закрито.

Однак, ідеї на багнети не вловлюються. Університет залишався джерелом знань і гуманітарних ідей. Київська студентська молодь брала активну участь в революції 1905-1907 років, у визвольних змаганнях 1917-1921 років.

Від 1939 року університетові присвоєно ім'я Тараса Шевченка.

Сьогодні Київський університет, як пише письменник і філолог Олександер Яровий у статті „Світло для вченого світу", – це „інтелектуальна держава, науковий архіпелаг". У його складі – 14 факультетів, п'ять інститутів, два ліцеї, близько 2,000 викладачів і кільканадцять тисяч студентів.

П. Ч.

Шановні читачі!

У листах та статтях, які Ви надсилаєте до „Свободи", просимо подавати повністю імена та прізвища згадуваних осіб, а також подавати свої поштову і електронну адреси, число телефону. В листах, які надсилаються електронною поштою, просимо подавати свою поштову адресу і число телефону.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Триває допомога дитячій лікарні

З 1993 року у Львові діє дитячий денний стаціонар. До 2003 року це була типова дитяча лікарня денного перебування, де лікували дітей Залізничного району Львова. До лікарні потрапляли діти переважно з малозабезпечених родин, а також сироти, напівсироти, інваліди. Державне забезпечення ліками було і є дуже мізерним – місячної норми вистачало на тиждень, а далі пацієнти повинні були самі купувати ліки. Було багато батьків, які не могли придбати ліки, і їхніх дітей не лікували зовсім або тільки народними засобами.

У 2003 році про лікарню довідалися і почали нею опікуватися закордонні українці з Ню-Джерзі, Ню-Йорку, Пенсильванії, Іллиною. Союз Українок Америки, Американці в обороні людських прав в Україні (АГРУ), Сестрицтва при церквах через газети „Свобода" і „Америка" постійно нагадували читачам про бідних і хворих дітей, які у Львові чекали на допомогу. І читачі відгукнулися. Вони надіслали і продовжують присилати пожертви, які уможливлюють лікування і оздоровлення дітей в Україні.

Недавно я відвідала США і гостювала у моєї сестри Надії Петрик, яка відзначила своє 50-річчя в церкві св. Михаїла у Факс Чейз, Пенсильванія. Ми зустрілися з Боженою Ольшанівською і Володимиром Боднаром з АГРУ, які привезли нам 8,000 дол. для лікарні. Вони дуже динамічно і завзято збирають кошти і вже зібрали понад 30 тис. дол. для дітей, які лікуються у нашій лікарні.

Особливо завдячуємо успіхові цього проєкту голові АГРУ Б. Ольшанівській. Відтоді, як вона почала опікуватися лікарнею, сталися разючі зміни на краще. За перші пожертви ми зробили ремонт приміщення, придбали телевізор з відеомаґнетофоном, на якому постійно йдуть дитячі програми. Також наші пацієнти почали отримувати всі необхідні для лікування медикаменти і препарати безкоштовно.

За спонзорські гроші ми закупили апаратуру для визначення і лікування різних захворювань. Придбали алерґени і впровадили нашкірну алерґодіягностику. Все це покращило діягностично-лікувальний процес і вдвічі збільшило число пацієнтів – 20-25 до 45-50 осіб на день.Чутка про лікарню розійшлася і тепер у нас лікуються діти з бідних родин не тільки зі Львова, а й з багатьох районів Львівської области.

Допомога діяспори, яку організувала Б. Ольшанівська, дала нове життя для пацієнтів лікарні. Люди з діяспори прислали нам, в додатку до грошей, багато дитячих іграшок, одяг, взуття – особливо Роксана Ду. Лідія Гіль сплели багато шапочок і шаликів. Тетяна Раковська сплела 12 покривал на ліжечка. Т. Раковська, яка має понад 96 років, присвятила свій талант, час і зусилля для добра ближніх. За її прикладом пішли інші жінки з Канади, які разом зібрали значну суму грошей. Ольга Ісаєвич, директор організації „Сейбр-Світло" зі Львова, подарувала багато дитячих книжечок. Про це розповіли газети Львова.

У зв'язку з появою спеціяльної медичної апаратури персоналові з п'яти осіб доводиться значно більше працювати, але всі ми задоволені працею, яка приносить чудові результати.

Постійно посилають великі суми для лікарні Стефанія Пришляк з Норт-Каролайни, Володимира Сливоцька і Борис Галагани з Ню-Йорку, Богдан Одежинський з Філядельфії. Велика їм подяка від персоналу лікарні і дітей.

Д-р Леся Гладун,
Львів

Божена Ольшанівська (третя зліва) передає д-рові Лесі Гладун символічний чек з допомогою дитячій лікарні у Львові.

Організація АГРУ продовжує збирати гроші на дитячий денний стаціонар, завідувачем якого є д-р Леся Гладун. Всі гроші йдуть до лікарні, а кошти збірки покриває АГРУ. Просимо людей доброї волі посилати пожертви до Americans for Human Rights in Ukraine (AHRU) – Lviv Clinic на адресу: 43 Midland Pl., Newark, NJ 07106. Пожертви звільняються від федерального податку.

Божена Ольшанівська,
голова АГРУ

Росія повинна заплатити контрибуцію

Після страшного ядерного вибуху в Україні довкола Чорнобиля залишилась 30-кілометрова зона спустошеної землі, забруднена на 1,000 років. Вибух залишив 1 млн. людей, які хворіють на різні післяатомові хвороби. Їм допомагати, їх лікувати повинна повинна українська держава. Чи це правильно, коли тоді ще не було самостійної української держави, а був СРСР?

Росія оголосила, що вона бере на себе всі відповідальності і спадкоємництво СРСР. І світ погодився, що теперішня Російська Федерація сплачуватиме всі світові борги СРСР, забере все майно СРСР за кордоном. Але вибух у Чорнобилі стався з наказу Москви, яка була столицею СРСР. Українці і теперішня Українська самостійна держава не скоїла цієї катастрофи. То нехай же Росія візьме на себе відповідальність за 1 млн. хворих українців. Росія повинна платити їм контрибуцію на лікування.

Українські люди, зокрема уряд, повинні подати до Російської Федерації, до світового суду на відшкодування за людське здоров'я і за спустошення землі довкола Чорнобиля.

Юрій Кравчук,
Вільмінґтон, Делавер

Прокурор Т. Романков провадить боротьбу проти наркотиків

Прокурор Юніон Кавнті, Ню-Джерзі, Теодор Романков під час присяги в 2002 році заявив, що провадитиме боротьбу проти наркотиків. Після шести років праці на цій посаді він повторив свою обіцянку. „Якщо ми зможемо припинити приплив і продаж нелеґальних фармацевтичних препаратів і наркотиків до США, то зможемо обмежити у великій мірі злочини", – сказав прокурор.

Т. Романков спромігся значно скоротити торгівлю наркотиками в повіті. Його відділення успішно знешкодило і покарало багатьох торгівців наркотиками – від вуличних продавців до гуртових наркоділків.

Останнім успіхом в праці прокурора була ліквідація злочинного угрупування „Латинські королі" в місті Елизабеті. У квітні було арештовано 23 членів „Латинських королів", які щодня здійснювали в середньому 400 продажів наркотичних засобів на вулицях міста. Виторг щотижня становив 400 тис. дол.

В 2007 році головний пакувальник героїни і кокаїни в штаті Ню-Джерзі Вилсон Валдес признався у злочинній наркотичній торгівлі і був засуджений на 20 років позбавлення волі. Ця справа була найбільшою в штаті Ню-Джерзі.

У торгівлі наркотиками був оскаржений Алехандро Клевес з Колюмбії, який ще перебуває на волі. Прокуратура, яку очолює Т. Романков, задіяна у протидії 16 великим групам наркобізнесу в Ню-Джерзі – в повітах Юніон, Есекс, Моріс і Самерсет.

Усе ж Т. Романков не задоволений тим, його праця обмежена тереном повіту. Він прийняв запрошення головного прокурора Колюмбії д-ра Маріо Ґермана Іґуарана Арана особисто відвідати цю країну і провести семінари з провідними урядовцями Колюмбії з проблем боротьби з продажем наркотиків. Важливо було дізнатися, звідки починається поширення наркотиків, щоб запобігти їхній появі у США.

В березні Т. Романков і кілька працівників прокуратури поїхали на південь країни, щоб особисто подивитися, як співпрацюють Американська антинаркотична адміністрація (DEA – „Drug Enforcement Administration") і уряд Колюмбії.

Вони взяли участь у триденній конференції в справі поширення наркотиків і співпраці між урядами у цій площині. Т. Романков був здивований наполегливістю колюмбійських колег у боротьбі з торгівлею наркотиками. Прокурор Колюмбії і слідчі працюють в обстановці великої небезпеки, їздять у броньованих автах, ризикують безпекою своїх сімей. Їм допомагає велике число представників DEA, які допомагають колюмбійцям протистояти торгівлі наркотиками. Т. Романков попросив головного прокурора Колюмбії допомогти в розшуку і затриманні А. Клевеса, якого треба депортувати до США на суд.

Поїздка до Колюмбії додала Т. Романкову і його працівникам наснаги і енергії в боротьбі зі злом.

Божена Ольшанівська,
Нюарк, Ню-Джерзі

Крим належить Україні

Треба написати у „Свободі" про підступних провідників Росії, які погрожують Україні, намовляють до непослуху українському урядові, закликають вивішувати російські прапори та провадити заворушення.

Посадник Москви Юрій Лужков заявив у Севастополі, що Крим належить Росії, яка завоювала його у турків. Але я прочитав у „Свободі" з 30 травня в статті „У море вийшли козацькі „Чайки", що це українці розбили турецьку ескадру.

Крим належить Україні, а не Росії, яка нахабно хоче забрати його до Федерації, у якій республіки не мають права голосу.

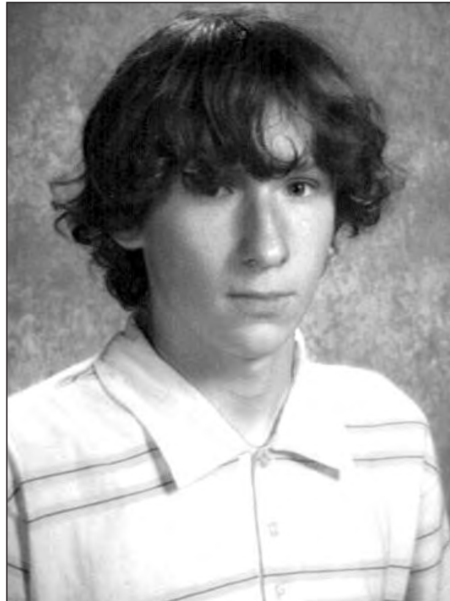
Депутати російської Думи вимагають російських шкіл в Україні, а в Росії немає жодної української школи. Дозволили створити в Москві українську бібліотеку, але побачили, що це Москві не на руку, то її ліквідували, перетворили на Бібліотеку російських народів, себто інших етнічних груп, які живуть в Російській Федерації.

Петро Лагола,
Плейн Сіті, Огайо

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Данило і Тарас Максимовичі, сини Олега і Татяни Максимовичів з Гофман-Естейт, Ілиной, – нові члени 171-го Відділу УНСоюзу. Своїх внуків забезпечила бабуся Олександра Лозова.

Микола Патрик Конвей, син Христини Т. Федорійчук і Данила Конвеїв з Філядельфії, Пенсильванія, – новий член 162-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Йоланта та дідусь Юрій Федорійчуки, а вдруге – прабабуся Катерина Янковська.

Олеся Чоляк, доня Лілії Яковенко з Манделейну, Ілиной, – нова членка 171-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечила бабуся Олександра Лозова.

Союзівка: календар подій 2008 рік

щоб замовити кімнати телефонуйте (845) 626-5641, дод. 141

20-25 липня – Heritage camp, ses-ion 2.
20-26 липня – спортовий табір „Ч. Січі", сесія 1.
20 липня-2 серпня – танцювальний табір ім. Роми Прийми Богачев-ської, сесія 1. Концерт в суботу, 2 серпня.
26 липня – виставка кераміки „Даці" Ганушев-ської – кераміка. Забава, грає оркестра „На Здоров'я".
27 липня-2 серпня – спортовий табір „Ч. Січі", сесія 2.
27-31 липня – зустріч батьків і адоп-тованих дітей, табір спонзорований Посольством України.
1 серпня – „Pete & Vlod" at the „Тікі Bar".
2 серпня – виставка картин родини Козаків. Концерт учасників 1-ої сесії танцювального табору ім. Роми Прийми Богачевської. Забава, грає оркестра „Світанок".
3-16 серпня – танцювальний табір ім. Роми Прийми Богачевської, сесія 2.
9 серпня – виставка картин Лева Багутина. Вибір „Міс Союзівки". Забава, грає оркестра „Темпо".
9-16 серпня – Святкування 25 ліття клюбу „Suzie-Q".
15 серпня – „Pete & Vlod" at the „Тікі Bar".
16 серпня – Концерт учасників 2-ої сесії танцювального табору ім. Роми Прийми Богачевської. Забава, грає оркестра „Фата Моргана".
17-23 серпня – Joseph's School of Dance, табір клясичних танців.
23 серпня – Ballroom Dance Recital.
25 серпня -1 вересня – святкування Дня Праці на Союзівці.

УКРАЇНА І СВІТ

Ми єдині у Шевченкові

На початку квітня 2008 року на Черкащині відбувся Перший Всеукраїнський семінар „Культура мови – культура нації“. Організатором його був Всеукраїнський благодійний фонд „Журналістська ініціятива“, (президент – Л. Г. Мех), співорганізаторами – Черкаська облдержадміністрація, обласна державна телерадіокомпанія „Рось“, наукову підтримку здійснював Інститут журналістики Київського національного університету ім. Тараса Г. Шевченка, інформаційну – Співдружність працівників інформаційних видань, Держкомтелерадіо України.

...В своєму житті так глибоко, до нестримних сліз, я був двічі схвильований. Перший раз – на найбільших християнських святинях в Назареті і Єрусалимі, другий – тут, ма славетній Черкащині, у двох найголовніших українських селах – Моринці і Керелівці.

В Керелівці зустрічав учасників семінару голова села Михайло Падзіна промовою, зовсім не подібною (бо слухали ми її в цьому святому селі!) до тих багаточисельних вітань різних сільських голів, які доводилося чути у своєму житті:

– Вітаю вас на тій землі, що дала Україні, всьому світові генія. Де покоїться прах його батька, його матері, його братів і сестер... Цю землю відвідують всі, хто вважає себе причетним до України, до її генія, до його творчости. Адже Шевченко єдиний в Україні, єдиний в усьому світі! І вважайте, що ви є не гості – ви господарі цього села. Села Шевченкової Керелівки.

* * *

Згодом мені пощастило взяти коротке інтерв'ю не в кого-небудь – не в губернатора і не в міністра, не в Президента, а в голови Шевченкового села.

– А чому Керелівка, а не Кирилівка?

– Тут проживали люди, які виготовляли керели – дерев'яні ковші для просіювання зерна. З часом село стали називати Кирилівкою, від слова Кирило. А в 1929 році на загальних зборах сільської ради і нашого райвиконкому, Звенигородського району, за участю Григорія Петровського (один з творців голодоморів в Україні... – В.К.), це село переіменували в Шевченкове. Але ми вирішили відновити його історичну назву і будемо ініціювати – Шевченкова Керелівка. Це вперше заявляю вам про таку новину.

– Жива Керелівка, чи вона, як і багато інших сіл в Україні, вимирає?

– Наше село має таку ж саму долю, як будь-яке село нашої України. І найголовніше завдання, яке я вбачаю перед собою – створення робочих місць для повернення наших матусь і батьків з-за кордону сюди, до своїх діток. Бо тут ми повинні відроджувати Україну. В минулому колгосп-мільйонер – на сьогоднішній день – одні руїни. Молодь виїздить із села.

– А скільки мешканців зараз числиться в селі?

– Три тисячі три особи. У 1902 році село налічувало більше п'яти тисяч осіб. Тут закладена лікарня імені Тараса Шевченка. А сьогодні у нас звичайна дільнична лікарня, яку намірилися закрити. А ми ставимо питання продовжити її життя і відновити історичну назву – лікарня ім. Тараса Шевченка.

* * *

Музей Тараса Шевченка в Керелівці розміщений на садибі батьків Кобзаря. Приміщення, не так давно відремонтоване за участю провідних банків України, справляє досить приємне враження. Вражає Т. Шевченко в музеї на неповторному портреті, який вишила Катерина Костиркіна з Києва. Директор музею вважає, що цей твір не має собі рівних в світі.

Поряд з музеєм відбудована хата батьків генія нашого народу. Її заново збудували в наш час, за малюнком Тараса.

Моринці, Керелівка, Будущі і Вільшана – села дитинства Т. Шевченка. Вони об'єднані в Національний заповідник „Батьківщина Тараса Шевченка“.

Спілкуємося з генеральним директором Національного заповідника „Батьківщина Тараса Шевченка“ родичкою Кобзаря Людмилою Шевченко. Вона нагадує, що в Будищі козачкував малий Тарас в пана Енґельгарда, а у Вільшані був розміщений основний маєток його.

Отам, поряд з хатою діда Івана, жило перше дитяче незгасне кохання юного Тараса – Оксанка Коваленко...

Навідуємо могилу – святая святих українців всього світу! – могилу мами Тараса Шевченка – Катерини Шевченко. Могила цієї, так подібної до Матері Божої, жінки окроплена і моїми непрошеними слізьми... „Земний уклін вам, Кобзарева нене, записана навіки в кріпаки!..“, – особливо трепетно звучать над цією могилою слова. А нестримні гарячі сльози все падають на сиру землю, як важкі дробини... Стояти тут – неймовірне щастя і велика мука водночас. Безперечно, що це найсвятіше місце для Тараса з малих літ до самого останнього його подиху...

Покидаю Керелівку з незбагненним відчуттям жалю, святости і любови. Роздумую про побачене. Про покинуті в селі хати, про гірку долю народу нашого... І про Матір Шевченка.

Ми – у Моринцях, на подвір'ї реконструйованої хати Тарасового дідуся по мамі – Якима Бойка. В такій хаті народилася мати Тараса Шевченка. На цім місці, на цім подвір'ї минулі її дитячі роки. Звідси вона вийшла заміж в Керелівку.

Розповідає науковий працівник шевченківського Меморіялу Катерина Урсалова, стоячи в хатині біля колиски: „Уявно хата поділялася на дві частини. Ось ця частина вважалася кухонною. В отакій печі випікали хліб. Варили борщ, куліш. Хліб клали отуди на поличку. Ось ця частина вважалася спальною. Спали на печі, лежанці. І на долівці. А ця частина – вітальня. Перед такими іконами Катерина Якимівна світила лампадочку і молилася аби на її тернистім життєвім шляху зустрівся гарний хлопець. І станом високий, і собою красивий, і душею добрий. Такий і виявився Григорій Шевченко – хлопець з Керелівки. Познайомилися, відбулися заручини. Катерина почала готуватися до весілля. Ось скри-

(Закінчення на стор. 19)

Зустріч в сумну річницю виселення села Вербиці

ВЕРБИЦЯ, Польща. – Зустрічі мешканців селі Вербиці, Томашівський повіт, відбулася 28-29 червня в 61-шу річницю виселення їх на західні землі. Зустріч почалася на площі, де стояла церква св. Архангела Михаїла. Храм було зруйновано, а пароха о. Юліяна Криницького запроторили до концтабору в Явожнім, де в 1948 року позбавили життя. У цьому таборі разом з ним карався 98 його односельчан.

Літургію відслужили о. Іван Тарапацький, о. Павло Поточний, римо-католицький священик Станіслав Ґарчинський, парох з Махнова, який вже вдруге бере участь в таких зустрічах. Молюсь, роздумую й щиро своїм зором насолоджуюсь рідним краєвидом.

Ген пливе ріка Солокія, біля неї – стави, в яких годовано рибу. А навкруги мальовничі лани пшениці, які, немов той ліс, село оточують. Хоча й знищено доми, сади і старовинні дерева, історичні пам'ятники і могили, засипано джерела і потічки, але земля залишилася та сама.

Ці місця на рідній землі й досі сповнені нез'ясованим чаром, а також оздоровчою водою на Черневі, де відновлено макет каплички. І все те наповняє душі світлом, спокоєм і радістю.

Вербиця – велике і національно свідоме було село. Перші письмові згадки про нього знаходимо з 1388 року. Напередодні Другої світової війни в селі була на високому рівні культурно-освітня праця. Жило тут 1,700 осіб. До села належали присілки Борки, Воля і Вілька Вербицька. Все це після акції „Вісла" бульдозери стерли з лиця землі.

В минулі роки на такі зустрічі приїжджало з України два автобуси гостей. В цьому році їм не дали згоди на в'їзд до Польщі. Автобус з Ольштинщини привіз 50 осіб, приїхали паломники з поблизьких сіл та декілька родин з Перемишля і Люблина.

Під час Служби Божої священики виголосили надзвичайно теплі, змістовні та зворушливі проповіді. Потім у процесійній ході усі перейшли на близький цвинтар, де відправлено Панахиду за вербичан, яких доля розкинула в широкому світі. Прибулі ходили групами і поодинці, перечитували імена, там де вдавалося прочитати.

Товариство друзів Вербицької землі „Вербиця" всіх присутних запросило на стадіон, де відбулося завершення зустрічі. Передовсім утворився співочий колектив, який виконав ряд мелодійних пісень. Хлопці і дівчата з товариства „Вербиця" пригостили присутніх смачною вечерею.

Ярослав Стех

Пам'ятаймо про Голодомор 1932-1933 років в Україні

Замовчування злочину – це також був злочин

У 1930-их роках XX ст. Україна пережила небачену в людській історії національну трагедію. Мільйони українських селян полягли голодною смертю, щоб СРСР зміг, згідно з пляном Сталіна, „розгромити націоналізм" (З виступу Станіслава Косіора на XVII з'їзді ВКП(б) у 1934 році). Але Москві не лише треба було організувати масовий голод в Україні – їм треба було також заперечити цей факт геноциду, заборонити згадувати мільйони невинних жертв. Українських селянин пограбували двічі: спочатку відібравши життя, відтак вбивши пам'ять про них...

Свідому брехню та дезінформацію поширювали дипломатичні представництва СРСР. Так, посольство СРСР у Вашінґтоні подавало „статистику", згідно з якою населення України щороку збільшується на 2 відс. і Україна нібито має найнижчі показники смертности серед радянських республік. Коли Україна вмирала з голоду, на Захід вивозили мільйони тонн зерна – як доказ надзвичайного добробуту.

Московська влада запрошувала високих закордонних гостей – людей лівих поглядів. Письменники Ромен Ролан і Анрі Барбюс повторювали сталінську брехню про щасливе життя в Україні, а Бернард Шов, повернувшись з України, заявив журналістам: „Який голод! Мене всюди прекрасно годували". А кореспондент газети „Нью-Йорк Таймс" Волтер Дюранті був вдячний за честь взяти інтерв'ю у самого Сталіна, в листопаді 1933 року нахабно ошукував світову громадськість: „Нема ніякого голоду чи голодної смерти".

Хто ж відважувався сказати на Заході правду про голод в Україні (наприклад, Малколм Маґеридж чи молодий журналіст з Валії Ґарет Джонс), того більшовики оголошували „ворогами народу" і забороняли в'їджати в СРСР. В 1933 році всім чужоземним журналістам взагалі заборонили в'їзд в Україну.

За публічне згадування голоду 1932-1933 років (не Голодомору, а просто голоду) запроторювали в тюрму і психіятричну лікарню, висилали в концентраційні табори. На офіційному рівні вперше в СРСР голод 1932-1933 років визнали за часів Володимира Щербицього у 1987 році. Тоді мимохідь було сказано пару речень про голод від посухи і про те, що загинули тисячі. Це було зроблено поспіхом, бо стало відомо, що в 1988 році комісія Конґресу США плянувала зробити переслухання щодо Голодомору.

Вперше відкрито і публічно про голод 1932-1933 років заявили у 1987 році на засіданні Українського культурологічого клюбу в Києві. А через декілька днів у газетах вийшли статті-спростування, де стверджувалось, що голоду ніякого не було, що все це вигадки заокеанських націоналістів та спецслужб Заходу.

Перший Президент України Леонід Кравчук, який за часів СРСР був секретарем ЦК Комуністичної партії України з ідеології, публічно стверджував, що до 1989 року нічого не знав про голод.

Ще й сьогодні про Голодомор відвертіше говорять на Заході ніж в Україні. Тому Канадське Товариство приятелів України (КТПУ) заініціювало серію спеціяльних проєктів Ми проводимо в семи областях України конкурс студентів на найкращі інтерв'ю з членами родин, котрі пережили Великий голод 1932-1933 років, під назвою „Запитай в дідуся та бабусі". Учасники конкурсу – учні середніх шкіл та студенти вищих навчальних закладів. Товариство плянує видати інтерв'ю переможців у цифровому форматі з фотографіями очевидців Голодомору та студентів, які проводили інтерв'ю.

У серпні цього року наше Товариство влаштовує в Києві Міжнародну виставку матеріялів про Голодомор. Це – унікальна збірка видань різними мовами, що з'явилися протягом останніх 50 років поза межами України. Виставка діятиме в Національній парляментській бібліотеці України.

Товариство ініціювало створення україномовної навчальної програми під назвою „Символіка смерти – голод", призначеної для викладання в школах східних та південних областей України і в Криму, а також в україномовних школах Північної Америки (суботні рідні школи та курси українознавства) та в літніх таборах. Всі ці проєкти КТПУ, спрямовані на посилення інформаційної кампанії та поширення правди про Голодомор в Україні, можливі лише завдяки пожертвам добродіїв.

За додатковими інформаціями просимо звертатися на адресу: Canadian Friends of Ukraine, 620 Spadina Ave., Toronto, Ontario M5S 2H4, Tel: (416) 964-6644 Fax: (416) 964-6085, e-mail: canfun@interlog.com.

Марґарета Шпір,
член Канадського Товариства приятелів України,
Торонто

Відблиск „Незгасимої свічки"

З журбою радість обнялась" – цю безсумнівну життєву правду, що її висловив був так чітко Олександер Олесь, можна застосувати і до сьогоднішнього стану української держави і української справи у світі. Хто шукає темних сторінок у всьому, має небувалу нагоду знаходити їх в державному і громадському житті України. Хто шукає позитивних проявів, теж їх знаходить.

Важливо – шукати, знаходити і доцільно та вміло використовувати позитивні осяги нашого українського сьогодення. Щоб не прогавити добрих нагод, проходячи неуважно попри них, а використовувати їх повністю!

Таким безсумнівним прикладом успішного використання доброї нагоди можна назвати величаве відзначення 75-ої річниці Великого Голоду: задум, якого успіхи вже можемо ствердити вже сьогодні. „Незгасима свічка" мандрує по всіх континентах, єднаючи українців на поселеннях з незабутнім Краєм. Скріплення цієї духовної злуки – очевидне. Варто замітити: на кожному місці відзначення збираються всі партії й об'єднання, всі Церкви і „хвилі" нашої діяспори. А незгасимий вогонь приносять громадянам у кожному поселенні представники держави.

Це ж бо тріюмф привселюдного проголошення так довго заперечуваної правди, яка не може не заторкнути сумління жодної людини. Незвичайно влучний її символ – хрест – знак безсмертя у смерті, і тінь мучеників, з руками, піднесеними до благословення... До того ж динамічне, мобілізуюче та можливе до здійснення гасло: „Україна пам'ятає – світ визнає". Це правильно задумана й сумлінно пророблена праця, доцільно використана нагода.

Збувається сподівання Олега Ольжича: „І мертві встають", щоб хоч так пізно причинитися своїм свідоцтвом до успіхів нащадків, підтвердити нашу правду перед світом. Як каже й євангельське пророцтво: „Кров мучеників стає насінням Віри!".

Одначе, як вічна загроза слабкої людської вдачі, з'являється бажання „спочити на заслужених лаврах" після великого успіху. Велике мистецтво в тому, щоб саме в такі хвилини всенародного піднесення – не розслаблюватися, а вести розпочате діло до ще кращих успіхів!

І така нова нагода уже стукає в наші двері! Це ж 300-ліття виступу гетьмана Івана Мазепи і народження Мазепинської концепції української самостійности, яка стала дороговказом усім свідомим українцям до сьогодні й повік віків...

Пів століття тому в Україні і згадувати не можна було про ті давні події. Зате широке відзначення 1959 „мазепинського" року у діяспорі справді спричинилося було до пожвавлення українського життя та піднесення патріотичних настроїв.

Великий Мазепа сьогодні живий у небувалому розквіті ним розбудованої Київської Могилянсько-Мазепинської академії, у реєставруванні церков, які він фундував, у президентських плянах відбудови Батурина, у невмирущих закликах „Пісні про згоду".

Та пам'ятає ці дати не лише всесвітня Україна, але й ворог. Москва здавна гордиться тим, що в актовій залі найпрестижнішої військової академії США – у Вест Пойнті, між зображеннями 12 найбільш доленосних битв історії людства є картина битви під Полтавою... І вже заздалегідь плянує міжнародню зустріч Росії, Швеції й України у цій же Полтаві! У світі триває примирення і взаємне пробачення всіх колись воюючих країн.... Не перепрошувала тільки Москва за всі свої злочини супроти України й українців.

Що ж нам робити!? З докором дивляться на нас хоробрий Чечель зі своїми оборонцями-мучениками Батурина, кладуть на нас надію мільйони покріпачених, знеславлених, фізично й духовно знівечених поколінь предків, а з ними й украдені безцінні скарби нашої культури... Як діятиме у цій ситуації Держава, не нам пророкувати. Можна тільки сподіватися. Але й та починає врешті протестувати!

Наше мирне змагання за здійснення мазепинських заповітних ідеалів повинно теж проходити в площині великого „українського зриву" – скріплення нашого українського духу, де б ми не жили. Наш організований і рішучий протинаступ може й повинен бути в площині піднесення національної свідомости та почуття національної гідности. У залученні до активної діяльности кожного українця, згідно з його становищем та можливостями. Поширенням нашого слова, книжки, оживленням традиційних звичаїв. Повинен бути багатий і різноманітний у здвигненні нових, здорових здобутків нашого громадського життя й культурних цінностей від найменших осередків до найвищих наших організаційних надбудов.

Багата духовно й барвиста козацька традиція дасть нам невичерпне джерело влучних символів та кличів для переконливого оформлення цих відзначень. І з радістю чуємо, що Світовий Конґрес Українців збирається визначити наступний, 2009 рік – роком І. Мазепи! Ставаймо ж всі на добру справу.

Леся Храплива-Щур
Лондон, Онтаріо, Канада

Зіновій Красівський

Діброва

Гей, не журися, зелена Діброво,
Сум на вершині своїй не гойдай.
Все воскресає на світі наново,
Чом не воскресне порубаний гай?

Виросте знову на зрубі пагіння
Сонцю назустріч, високе, струнке,
Соком цілющим напоять коріння
Свіжі прозорі карпатські струмки.

Вкриються квітом рясним перелоги,
Вітер над ними пісні понесе,
Сяде козак на коня вороного,
Мати рушницю святу принесе.

Годі ж, Діброво, тобі сумувати,
Нишком зідхати, журитись у сні.
Глянь, зеленіють високі Карпати,
Линуть над ними пісні.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Що заважає українцям?

ЧИКАҐО. – 1 червня українська громадська організація „Помаранчева хвиля” провела Свято Героїв. Вшановуючи і прославляючи Героїв України, які віддали своє життя за волю і незалежність Української держави, організатори свята одночасно поставили питання, на яке ще в 1940 році шукав відповіді поет і політик Олег Ольжич в брошурі „Дух руїни.

По сторінках історії”. „Що заважало українцям упродовж тисячі років мати власну державу?”, запитував він себе і відповідав: „Внутрішній розбрат, патологічна неспроможність політиків забути про особисті інтереси та об’єднати зусилля для розбудови держави. Вся історія України – це боротьба двох сил: конструктивної ... і руїнної, що розпорошує її у взаємному самопожиранні... . А вслід за цим завжди йшло панування чужинців над Україною”.

Сьогодні, як ніколи, терпкий дух руїни панує в Україні, нищить молоду українську державу, не даючи їй примножувати славу і утверджувати свою незалежність і розквіт серед світової спільноти. „Помаранчева хвиля” з Чикаґо закупила книжки-брошури Олега Ольжича „Дух руїни. По сторінках історії” і відіслала їх Президентові України Вікторові Ющенкові, прем’єр-міністрові Юлії Тимошенко, голові Верховної Ради Арсенієві Яценюкові, головам фракцій Верховної Ради: В’ячеславові Кириленкові, Іванові Кириленкові, Вікторові Януковичеві, Петрові Симоненкові, Володимирові Литвинові.

Сподіваємось, що прочитавши цю книжку, високі державні мужі, які взяли на себе відповідальність за долю української нації, за долю держави, докладуть всі можливі зусилля, щоб в українській державі запанувала злагода і спокій, щоб Україна позбулася духу руїни, щоб Україна стала сильною, могутньою, демократичною державою, твердо відстоюючи українські національні інтереси.

Члени Ради УГО „Помаранчева хвиля”,
Чикаго, США, www.orangewave.us

Пластовий сезон на „Вовчій тропі“

ІСТ ЧЕТЕМ, Ню-Йорк. – Пластова оселя „Вовча тропа“ в Іст Четемі, має приємність приймати багато пластових груп цього літа. В травні, під час свята „Memorial Day“, з’їхалось на оселю приблизно 50 осіб – члени Окружної таборової комісії, їхні родини та приятелі, щоб приготовити оселю до таборового сезону. Виконали багато праці, включно з відновленням шатер, чищенням бараків та садженням квітів на оселі.

Тиждень пізніше, 30 травня, прибули на „Вовчу тропу“ декілька пластових куренів, старшо-пластунські курені „Бурлаки“ і „Хмельниченки“ та відбули першу спільну товариську раду. Також на оселі були члени старшо-пластунського куреня „Чорноморців“, котрі приготовляли човни та виряд на свій Морський табір, який відбудеться в серпні.

21 червня почалися табори. Крайова пластова старшина провадила на „Вовчій тропі“ вишкіл новацьких виховників. Було 54 учасники з багатьох станиць, включаючи Ню-Йорк, Нюарк, Філядельфію, Гартфорд, Бостон, Олбані, Сиракюзи, Дітройт, Клівленд, Чикаґо і Монреаль. Комендантами вишколу були Мотря Вотерз та Мирон Дитюк. Програма була важка, але всі учасники закінчили вишкіл успішно.

В той самий час на оселю загостила польська скавтська група „Гарцежів“ з Кларку, Ню-Джерзі. Мали наші пластуни нагоду з ними запізнатися на спільній ватрі, де обмінювалися українськими та польськими піснями. Польські скавти дуже завзяті, будували власні ліжка та варили власну їжу на відкритім вогні.

Також 21 червня відбулася на оселі рада куріня „Бурлаків“ – сеньйорів та старших пластунів – де було понад 40 учасників з Америки і Канади. Курінь „Чорноморців“ знов прибув на оселю – тим разом, щоб поставити шатра в юнацьких таборах.

5 липня „Вовча тропа“ привітала пластунів з відкриттям 55-го сезону Окружних таборів. Цього літа є понад 300 таборовиків та виховників, які беруть участь у п’яти таборах. Це табір новачок під проводом Ліди Мулик; табір новаків під проводом Олеся Драбика; табір юначок під проводом Роксани Кобзяр; табір юнаків під проводом Павла Яримовича та табір старшого юнацтва під проводом Стефка Ставничого.

Наталка Сейлек

Пластуни на Службі Божій в день відкриття сезону. Фото: Петро Бокало.

Вона – з нового покоління українок

НЮ-ЙРОК. – Освіта – це запорука стабільного та успішного майбутнього, особливо якщо вона високоякісна і справді дає знання та досвід, необхідні у сучасному ґльобалізованому світі. Уже впродовж 15 років талановиті та наполегливі випускники українських шкіл мають унікальну можливість навчатися у провідних вищих навчальних закладах світу завдяки Програмі USA/USA–Укрмережа.

Одна з багатьох – Ольга Давиденко з Севастополя. У травні вона закінчила Юніон-коледж з відзнакою, за спеціяльністю – біохемія та біоінженерія. Восени 2008 вона почне навчання у докторантурі. Юніон – це незалежний навчальний заклад, що входить до 50 найкращих у США. Там навчалися видатні американські банкіри, винахідники, письменники, науковці, дипломати, юристи і навіть один колишній Президент Сполучених Штатів – Честер А. Артур. Розташований в маленькому містечку Скенектаді штату Ню-Йорк, Юніон – чудове місце, де молоді таланти можуть зосереджуватися на навчанні.

Після безрезультатних намагань забути свій потяг до хемії та біології, і навіть почавши перший курс за бухгальтерською спеціяльністю, О. Давиденко приїхала в Юніон. Я запитала її про її перспективи у „м’яких“ науках. Вона відповіла: „Якби не USA/USA, я б зараз закінчила Севастопольський Національний Технічний університет з дипломом бухгальтера. Це не здається таким вже і поганим, ось тільки проблема в тому, що я ненавиділа економіку, і мене відштовхувала перспектива працювати на нудній посаді все моє життя. Ну, а ще мене б мабуть одружили. Здригаюся!“ [сміється].

Коли вона нарешті отримала шанс вивчати те, що справді любила, О. Давиденко почала використовувати кожну можливість, аби дізнатися більше і стати справжнім майстром у своїй справі. Сьогодні вона – президент клюбу хемії в Юніоні. Всі її тригранння діяльність в університеті прямо пов’язана з тим, щоб самій більше навчитися і допомогти іншим: 20 годин на тиждень вона присвячує допомозі студентам на факультеті біології, керує практикантами в „Програмі рівних можливостей“ при університеті, і робить досліди з одним з провідних професорів біохімії.

Ця дівчина не перестає працювати навіть під час канікул. Після того, як вона стала однією з десяти стипендіатів USA/USA в 2001 році, О. Давиденко завжди активно допомагала організації. Три літа підряд вона працювала без грошової компенсації на семінарах USA/USA, де разом з іншими добровольцями вона навчала нових стипендіятів Програми правильно заповнювати аплікаційні форми, писати есеї, готуватися до вступних тестів та багато чому іншому.

Молоді науковці, як і О. Давиденко, не мали б можливости слідувати за своєю пристрастю до науки в Україні: вони всі визнають сумну ситуацію з застарілим обладнанням у лябораторіях і занадто низькою платнею для наукових працівників. Якби вони залишилися в Україні, ці молоді люди просто обрали б інші кар’єрні стежки, як намагалася це зробити О. Давиденко з бухгальтерською справою, і їх науково-зорієнтований розум був би загублений як для України зокрема, так і для людства в цілому.

У багатьох можуть виникнути ілюзії, що освіта за кордоном доступна лише привілейованим дітям, але це не так. USA/USA допомагає талановитим учням і відкриває двері можливостей для звичайних українців зі звичайних сімей, які прагнуть вчитися у середовищі світового рівня. Програма не надає переваги лише школярам, що цікавляться науковою працею, і має випускників, що займаються політологією, банківською справою, медициною, східніми мовами та багатьма іншими галузями.

Щоб дізнатися більше про програму, відвідайте її веб-сторінку: www.ukrainianscholarships.org.

Євгенія Крутко

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Кольоровий дивосвіт Марії Рипан

Марія Рипан біля створених нею прикрас.

Марія Рипан народилася у Ню-Йорку в родині еміґрантів. Дитячі та юнацькі роки минули у Дітройті. Закінчила українську католицьку школу, належала до Пласту та була ученицею Школи українознавства. У 1974 році переїхала до Торонто, де продовжила свою громадську активність як директор культурних програм інституту св. Володимира та активна парафіянка Української католицької церкви св. Димитрія.

Вибір міста Торонто продиктувала доля. Марія Василькевич у складі групи української католицької молоді Канади вперше відвідувала Україну. Це був 1971 рік. Тоді, в піднебессі „чумацького шляху", зустріла Євгена Рипана. Від того часу вони разом. Її захопила його вроджена працьовитість, його – її тонке відчуття світу, а ще неодмінна для творчої людини „іскра Божа".

Мабуть, за генетичним покликом з'являються у „силянках" і ґерданах М. Рипан соняхи та ружі, вибагливо переплітаються знаки-символи з бажанням повернути їх з далеких доріг родової пам'яті. В доробку майстрині – понад 200 прикрас. Вони увійшли до експозиції мистецької виставки, яка розгорнена впродовж літа в Українському національному музеї в Чикаґо.

Співпраця з майстринею розпочалася рік тому. Повертаючись з міжнародної виставки у місті Милвокі, штат Вісконсин, зацікавлення ознайомитися із зразками ґерданів привело майстриню до музею. І коли перед нею відкрилася „скриня" старожитностей, зрозуміла, чому невідома магічна сила кликала її сюди. Сіла за верстат, щоб виткати новий ґердан мережкою, залишеною у спадок невідомою майстринею, насилювала на нитку бісер, розписувала крок за кроком схему, за якою працюватимуть її учениці. А їх у неї близько 2,000, у багатьох містах Америки і Канади.

Через велике бажання продовжити давні традиції отчого краю, нею вивчено практично усі види бісероплетіння. І ось у залі з народним одягом виставлена виставка. Таке вирішення наочно демонструє відвідувачеві, що мода бере початок від наших старовинних речей та що збереження традицій зовсім не означає нехтування сьогоденням. Вироби з бісеру та напівкоштовного каміння чудово доповнять колекцію прикрас найвибагливішої модниці. Захоплення та бажання опанувати технологію виготовлення ґерданів передалися чикаґським ученицям, які взяли участь у дводенних майстер-класах, що провела М. Рипан.

За її плечима – великий досвід. Як мистецтвознавець, під час етнографічних подорожей музеями України, познайомилася з народними умільцями, зібрала сотні прозірок, які використовує під час презентацій. Публікації у багатьох мистецьких журналах стали основою написання книжок та практичних посібників. „Найголовнішою прикрасою мого життя, – ділиться майстриня, – став ґердан, який я отримала в подарунок від св. Миколая. Він мене заворожив, і я не заспокоїлась, поки не навчилася сама плести подібні речі".

На екрані, під час виступу у музеї, спалахували сонячні кольори „силянок".

Любов до народного мистецтва свято шанувалася в родині Гузарів-Василькевичів. Розповідала бабуня М. Рипан про своє родинне село Кальне в Галичині, де її батько о. Демчук, був довголітнім парохом та заохочував селян носити народний одяг, промовляючи у недільних проповідях в церкві. Одягнені у найкращі вишивані сорочки, стояли одна біля одної дівчата, вирізняючись витканою стрічкою-пов'язкою чи пишним шипшиновим намистом. Важко було здогадатися, що цілі орнаментальні композиції, викладені молодицями на грудях, зроблені з круглого гороху та горіхів ліщини. Гординя брала тих, хто навколо шиї мав разок білих „бовтиць". Так називалися мушлі, що збиралися на берегах річки. Їх проколювали, нанизували на нитку „шварку", додаючи „пугвиць", маленьких латунних бляшок. Кому пощастило купити бісеру, то нашивали його на червону „герасівку", яка щільно облягала дівочу шию. Справжнім скарбом були для Ростислави правдиві коралі, які привіз для неї наречений Ярослав Гузар з Відня. Вони одружилися у 1926 році. Марія пригадує, як дідусь її та трьох братів вчив співати, а ще з якою радістю писали вони разом писанки, щоб похвалитися перед вуйком, хресним батьком М. Рипан, тоді отцем Любомиром Гузаром, сьогодні Патріярхом Української Греко-Католицької Церкви.

Писанкові знаки-обереги лягають на ґердани М. Рипан, на майстерно виготовлені „кризи", „силянки", „віщунки", „висьорки", „китички", „плетенки", „драбинки". Вони вражають оригінальністю форм та поєднанням кольорів. А найголовніше, що навчаючи нанизуванню бісеру, М. Рипан дотримується традицій народного українського мистецтва, щедро ділиться дивосвітом кольорів, збагачуючи американсько-канадську культуру.

Марія Климчак,
Чикаґо

Готується виставка „Стародавня Україна – таємниці трипільської культури"

ТОРОНТО. – В день 29 листопада в Торонто відкривається виставка „Стародавня Україна – таємниці трипільської культури." Виставку організує Королівський музей Онтаріо (Royal Ontario Museum) разом із Національним музеєм історії України (Київ) і в співпраці із Інститутом археології України.

В час великих археологічних відкривань – пізнє XIX ст. і раннє XX ст. – коли знайдено Трой, Мікени, Кносіс і міста Месопотамії – у 1896 році в Україні, у селі Трипілля, на південь від Києва, зроблено несподіване відкриття. Археолог Вікентій Хвойка знайшов залишки доісторичного народу, який, між 5000 і 2750 роками до нашої ери жив в лісо-степу від північної частини Дністра і ішов на схід до Дніпра. Назвав В. Хвойка цей народ Трипільцями за назвою села, де зроблена знахідка. До сьогодні, в Україні розкопано майже 2,000 трипільських місць які включають посілості, місця поховання, пусті гущі і тисячі стародавніх мистецьких шедеврів і предметів які насвітлюють стародавню історію цієї культури.

Трипільці були хліборобами і чередниками і відзначувались в керамічних виробах. Вони, перші в Европі, будували містоподібні скупчення. Музейна виставка буде старатися відтворити таємничу і маловідому культуру трипільців, уживаючи предмети, реконструкції у двох і трьох вимірах і відео презентації. На виставці буде 210 експонатів з України і 25 із власної колекції музею.

Виставка буде складатися з шести частин, починаючи із секцією „Відкриття", в якій будуть включені ориґінальні звіти і рисунки підготовлені Вікентієм Хвойкою, як і предмети, які він сам розкопав. Ціль цієї частини буде показати, як працює археолог, коли він старається розшифрувати зникле суспільство.

Друга частина – під заголовком „Народ Мідяної епохи" – буде розглядати трипільців в їхньому історичному контексті і покаже, що трипільці мали багато спільного з іншими народами Епохи Міді, але також були своєрідними – їхня кераміка була надзвичайно витончена, їх цивілізація існувала надзвичайно довгий час і вони будували унікальні „велетенські поселення".

Третя частина буде присвячена економії. Трипільці жили мирно і процвітали на родючій землі і в м'якому кліматі південної України. Земля, на якій вони жили – лісостеп – їхня економія була мішаною і складалася з хліборобства, мисливства і збирання. Можливо, що завдяки таким ідеальним умовинам, трипільці будували найбільші поселення з усіх народів Неоліту.

Власне цим поселенням буде присвячена четверта частина виставки. Поселення розкопали щойно в 1970-их роках і, згідно з науковцями, це найраніші квазі-міста, будовані в Европі. Наприклад, поселення в Талянках, будоване між 3700 і 3500 роками до нашої ери, покривало 450 гектарів і в ньому жило около 15 тис. людей. Музей збудує мініатурний модель у трьох вимірах великого поселення, щоб відвідувачі зрозуміли розмір і число будівель, які творили такі поселення. Трипільці також були майстрами будови хат – модель у трьох вимірах трипільської хати буде частиною виставки.

Але чому, в певний час, після будови своїх поселень, трипільці їх підпалювали, нищили і поки-

(Закінчення на стор. 19)

Експонати з майбутньої виставки.

Як військо ставало українським

Петро Грицай з Ніжина, Чернігівської обл., надіслав до „Свободи" свою книжку „Шлях до зірок. З архівних щоденників", вже втретє видану у 2007 році в ніжинському видавництві „Наука-сервіс". Автор розповідає про свою службу у стратегічній авіації СРСР, але особливо цікавим для українського читача є розділ, присвячений становленню військової авіації незалежної України. Вміщуємо уривки з цього розділу книги. Електронна адреса Петра Грицая: us1reo@mail.ru.

18 лютого 1989 року я брав участь в засіданні ініціятивної групи Товариства рідної мови ім. Тараса Шевченка, котре відбулось у Будинку культури залізничників. Прийшло, мабуть, півтора десятка людей, котрим не байдуже те, в якому стані знаходиться українська мова. Присутні, в основному, люди літні. Послухали розповідь інженера М. Шкурка про Республіканську конференцію в Києві 11-12 лютого, заповнили анкету-заяву. Вели розмову про майбутню діяльність. Хочеться вірити, що наступної суботи збори в інституті будуть більш масовими та активними.

25 лютого 1989 року я поїхав в інститут, де зібралися шанувальники рідної мови. З трибуни, у гоголівському залі, прозвучали, поміж інших, і мої пропозиції щодо того, що в першу чергу варто зробити для розширення сфери функціонування української мови у місті. Несподіваним було моє обрання до правління Товариства. Виступали люди, одні краще, інші – гірше, але нарешті йшла мова про наш спільний біль, про занедбання національної культури, про поступову втрату національної гідности. Зрозуміло, що одразу нам не повернути те, що стільки років було в занепаді, але ж нарешті люди піднімають свій голос, який звучить мовою Шевченка!

22 липня 1990 року до Ніжина прибула делеґація походу „Дзвін-90". Ми були на Молебні у Миколаївському соборі, котрий провели два священики Української Автокефальної Православної Церкви.

В селах, які вони проїжджали, влада завчасно готувала мешканців. Залякувала тим, що їдуть „західняки" – католики, будуть насаджувати свою віру. Після подібних настанов люди сахалися учасників походу „Дзвін-90", боялися навіть розмовляти з ними.

9 серпня 1990 року газета „Під прапором Леніна" надрукувала кілька матеріялів з приводу зустрічі в Ніжині 22 липня учасників походу „Дзвін-90" – нахабний наклеп на цю значну подію, на її учасників: „Була в них інша мета – антирадянська аґітація. І нічим не прикрите зло на полісян, які не підтримують і не поділяють програму дзвонарів".

24 серпня 1991 року. Сьогодні відкрилася сесія Верховної Ради України. Вона мала б бути скликана ще 19 чи 20 серпня, але наше залякане керівництво довго вагалось навіть із заявою про осуд злочинного ГКЧП, проте тепер вони дуже сміливі, майже герої. Якби не Народна рада, якби не демократично налаштовані депутати, то не були б прийняті ті важливі документи і рішення, що їх прийняли сьогодні. Відчувалась велика протидія комуністичної більшости. І все ж Україна стала державою, а до залу засідань внесено синьо-жовтий прапор, що майорів над танком у Москві!

24 листопада 1991 року в Будинку офіцерів відбулося засідання Спілки офіцерів України (СОУ). На засідання прийшло осіб з 10. Касперович зачитав інформацію з Києва, розглянули різні організаційні питання. Одразу можна було помітити два підходи, дві групи в керівництві обласної СОУ. Нижчі чином та молодші закликають до рішучих дій у напрямку швидшого створення Збройних сил України, старші бажають перетворити СОУ в звичайний профспілковий орган для вирішення соціяльних питань.

Був присутнім полковник із запорізькими вусами, який закликав до толерантности. Мені не сподобався, бо казав: „Ми, хохли". Інший запевняв, що народ не піде під „бандерівський тризуб". Розгорілася дискусія, в котру не міг не включитися і я. Допомагав майор Сергій Перець та молодик з цивільної оборони. Гірше те, що такі люди не сприймають серцем відродження самої національної ідеї, відродження державности. Вже говорилось, що після 1 грудня народ кинеться до СОУ, то виходить, що оті „зіркаті полковники" вже сьогодні відчули, звідки вітер віє. Я запропонував провести установчі збори в Ніжині ще до 1 грудня.

Після засідання пройшов по чернігівських магазинах, де ціни „кусаються". Дещо придбав, але більше засмутився. Навіть поїсти не зміг, бо скрізь черги довжелезні.

С. Перець придбав у Чернігові за 40 карбованців синьо-жовтий прапор, щоб підняти над комендатурою. Хоче зробити стенд з листівками про незалежність та кандидатами від демократів, а щоб не зривали, то накаже солдатам стерегти.

21 лютого 1992 року заступив на чергування, написав рапорт командиру про прийняття 23 лютого присяги на вірність народові України. Я знав, що командир збирається аґітувати особовий склад проти присяги. Весь день на польотах у вівторок про це говорили. Багато брехні ходило і ходить про те, що ніби он узинська дивізія прийняла присягу, і її вже розганяють, що досить нам прийняти, і одразу скоротять. Як би там не було, а я упевнений, що ніщо не завадить нам прийняти 23 лютого присягу.

Вранці зустрів Олега Волинця, який сказав, що командир збирав людей, аґітував не приймати присягу, що тільки тоді ми зможемо послужити ще років зо два. Люди позабирали рапорти, залишилось ніби 25 осіб.

23 лютого 1992 року ніхто в полку присяги не приймав. Командування залякало. Телефонував Шкурко, сказав, що біля інституту зібралось ніби чоловік 50 на урочисту подію, а військових немає. Я роз'яснив обстановку, а самому було бридко та соромно за наше слизняцтво. Потім делеґація зі Шкурком ходила до командира, і той запевнив, що ніхто не буде репресований за бажання присягнути Україні, що він і сам не проти присягнути (яке лицемірство!), але потрібно мати якусь домовленість з Міністерством оборони України, що вони беруть нас під свою опіку, і таке інше.

У Полтаві прийняв присягу синоптик Попович. Брехали, що його звільнили з посади. За таких обставин присягають за велінням серця, не інакше.

16 березня 1992 року з Києва приїхали полковник та підполковник для розмови з командуванням. Кожен наказав пропустити парляментарів на командно-диспечерський пункт. Та мені зателефонував начальник штабу підполковник Синиця і сказав, щоб їх не пускали. Я заперечив, що командир вирішив зустрітись з полковником. Про що вже вони там говорили, не знаю. Потім поїхали до штабу, розмовляли з командирами частин. Є чутки, що в разі прийняття присяги на вірність Україні літаки обов'язково продадуть на Близький Схід, а людей розженуть.

Зателефонував С. Перець і попередив, що збір у неділю на дев'яту годину, а сам поїхав на конференцію СОУ до Чернігова. У неділю прийшли двоє прапорщиків, капітан, ще один старший лейтенант, крім мене та С. Перця. Прийняли присягу вісім осіб. Серед такої маси людей, котрі служать на українській землі, в Ніжині вирішили присягнути народові лише вісім!

Підполковник В. Сокальський розгорнув синьо-жовтий прапор. Спочатку у нього в кабінеті прийняли присягу ми, потім військовослужбовці запасу. Я був п'ятим у списку. Правду кажучи, хвилювався. Пішла розмова про те, як поводити себе з командуванням. Вирішили, що приховувати акт прийняття присяги аж ніяк не можна. Всі одностайно погодились, що лякатися нам нічого, хай всі знають героїв в обличчя (жарт).

19 квітня 1992 року вперто ходять чутки, що нашому полку залишилось жити зовсім небагато. В запеклих дискусіях з українцями та неукраїнцями я витримую шалений тиск промосковських вояків. Нас, хто прийняв присягу, вони вважають кар'єристами, паплюжать міністра Морозова, Мартиросяна та інших. Я намагаюсь довести, що присягнув тоді, коли командир пообіцяв звільнити кожного, хто насмілиться прийняти українську присягу.

Вчора Смоленськ не дозволив прийняти літак з генералом Башкировим на борту, а сьогодні він сів у Прилуках. Мова йшла про прийняття присяги на вірність Україні. Потім генерал з особами, котрі його супроводжують, приїхав у наш полк. Особовий склад був вишикуваний. Генерал Башкиров спитав командира полку Кожина, чи буде той присягати на вірність Україні, Кожин відповів, що ні. Тоді генерал сказав, що відсторонює його від командування. Так само вийшло і з начальником штабу Синицею. Башкиров відрекомендував нового тимчасового командира – підполковника Шаповалова. Начальником штабу полку нібито призначено колишнього заступника нальника штабу – майора Сторожука.

Генерал поінформував, що хто прийме присягу, буде служити, що літаки будуть літати до „упору". На жаль, я був на чергуванні і всього цього не бачив. Мабуть, дещо гірше буде справа з льотчиками – росіянами, але то їх вибір. Ніби до 15 травня повинні доповісти Леонідові Кравчукові про підпорядкування авіочастини.

12 травня 1992 року полк приймав присягу. Організувати можна було б і краще, та й дощ трохи додав буденности. Ще не всі в управлінні присягнули, як Шаповалов повернув полк направо, і рушили в клюб. Священик освятив червоний прапор, потім благословив нас, окропив святою водою.

У полку прийняли присягу 392

(Закінчення на стор. 15)

Як військо...

(Закінчення зі стор. 14)

віськовослужбовці, що становить 66 відс. від загальної кількости. Не прийняло 106 – 18 відс. У відпустках було 99 – 16 відс. Спочатку прийняли присягу всього три командири екіпажів, але до вчорашнього дня потихеньку льотний склад присягав (у другій ескадрильї майора Томашевича – майже всі).

Не таким я бачив перехід під юрисдикцію України. Багато хто присягав під тиском обставин. А скільки злих слів довелося почути за ці дні! Не було навіть української державної символіки.

21 квітня 1993 року пішов у штаб, отримав кокарду з тризубом. Нарешті! Товстоног не поспішає, каже, що йому не вистачило, хоча я взяв пізніше. Можливо, подіяло зауваження капітана Поворознюка на зборах СОУ в інституті, де було присутнє командування гарнізону, і з'явився-таки тризуб. Забігали „товариші" після поїздки Перця, Поворознюка, Максимонька та Шкурка до Міністерства оборони в Київ. Відстояли Поворознюка, котрого вже готували до звільнення та Перця, котрого посилали до шпиталю перед звільненням. Мартиросян, кажуть, дуже лаяв свого посланця у Ніжин, котрий не розібрався добросовісно.

Символічно, що першим у червні 1992 року підняв у повітря літак Ту-22 після підпорядкування полку Збройним силам України член СОУ майор Томашевич. Спілчани були не тільки великими патріотами, але, як правило, і першокласними військовими фахівцями. Проте командуванню все ж вдалося зруйнувати полкову організацію СОУ, і багато її членів були звільнені зі служби в українській армії, або ж під постійним тиском змушені були самі написати рапорти про звільнення. Дехто не витримав і прийняв рішення про вихід із Спілки, аби продовжити свою службу. Дієздатною залишилась лише міська організація.

11 червня 1994 року був на з'їзді СОУ у Києві. На з'їзд прибуло 215 делеґатів та 56 запрошених. Від ніжинської організації, як більш активної, чотири делеґати, тоді як із Чернігова всього два. Від обласної організації виступив майор Койдан. Він запропонував ідею переходу основної маси членів у підпілля, залишивши зверху невелику леґальну надбудову. Зал відреаґував неґативно.

Сильне враження справив виступ полковника Омельченка: „Побороти у собі раба, вийти після з'їзду з гордо піднятою головою". Відчувалась велика симпатія залу до всього того, що стосувалось ОУН-УПА. У перерві я з повагою потиснув скалічену руку голови Братства вояків УПА Михайла Зеленчука.

12 квітня 1995 року наказом командувача Військово-повітряних сил України (ВПСУ) генерал-лейтенанта В. Антонця мене звільнено з військової служби у запас і виключено зі списків особового складу полку 11 травня я отримав перший у місті Ніжині пашпорт громадянина незалежної України.

Перші роки мого цивільного життя були нелегкими. Моєї пенсії та платні дружини вистачало лише на харчування. Та й отримували ми ці кошти нереґулярно. Вимушені були їздити у село Петрівку, щоб вирощувати на городі картоплю та інші овочі.

11 травня 1999 року наказом командувача Північного оперативного командування, за клопотанням голови міської організація СОУ мені було присвоєні чергові військові звання „капітан запасу". Наприкінці 1999 року начальник метеорологічної служби спеціяльного авіяційного загону Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Олег Волинець запропонував мені посаду інженера метеослужби. Авіозагін виник на місті колишнього авіополку завдяки старанню жінок гарнізону, негласно організованих командиром частини, котрі бльокували під'їзди до злітної смуги, не даючи перегнати літаки Ан-30 до Борисполя, а потім навіть зупинили на одній з доріг неподалік Ніжина кортеж Президента Леоніда Кучми і переконливо просили не ліквідовувати аеродром, дати можливість їхнім чоловікам дослужити. Таким чином, аеродром у місті Ніжині отримав нове життя, не був розкрадений і не заріс бур'янами, як багато інших в Україні.

На новій цивільній посаді я нарешті зміг реалізувати свою ідею, і ми вже не мали проблем із прийманням карт погоди, паралельно використовуючи найбільш професійну метеорологічну інформацію із Інтернету.

Безперечно, ми були романтиками, ми вірили, що нарешті прийшов час, коли всі дружно візьмуться за розбудову української армії, де буде панувати дух патріотизму та любови до народу, якого необхідно боронити від усіх можливих ворогів. Ми були молодими, повними енерґії, котру прагнули віддати новій армії.

Я дуже гордий з того, що мені довелось служити в армії незалежної України. Колись я навіть не міг мріяти про таке, починаючи свій армійський шлях у 1974 році в Казахстані, далеко від рідної землі.

ПОСТАТІ

Бельгієць, який жив для України

Чимало представників українського роду в різні часи займали високі посади, збагачували науку й мистецтво, зміцнювали економіку багатьох держав світу. Були серед них губернатори і радники президентів, адмірали й генерали, парламентарі й підприємці, митці і спортсмени... Їхні імена зі здобуттям Україною незалежности стають відомими.

Менше знаємо про чужоземців, що вірою і правдою служили Україні. Одним з них був бельгійський священик-редемпторист Франц Ксаверій Бонн, який в числі ще п'ятьох отців прибув до Галичини у серпні 1913 року. Місіонери приїхали на запрошення Митрополита Андрея Шептицького на підставі постанови конференції редемптористів у Римі 11 травня 1913 року про поширення ордену і заснування монастирів при греко-католицьких церквах в Канаді і Галичині.

о. Франц КсаверійБонн

Митрополит подарував отцям у селі Уневі на Перемишлянщині свою посілість із старим будинком, який вони перетворили у перший український монастир редемптористів. Завданням бельгійських священиків було вивчити українську мову, прийняти східній обряд, а відтак виїхати в Канаду для душпастирства серед українських поселенців.

Ф. К. Бонн народився 4 лютого 1882 року у флямандській родині в місті Брюгге (Бельгія). Одержав духовну освіту, вступив до ордену редемптористів (Чину Найсвятішого Ізбавителя – ЧНІ) і був рукоположений у 1908 році на священика. Як і інші місіонери, досконало вивчив українську мову, наші народні звичаї, прийняв східній обряд і був готовий до виїзду в Канаду. Однак, вибух Першої світової війни перешкодив цьому і він на кілька років залишився в Галичині.

Користуючись правом вільного пересування територією воєнних дій, і як підданий союзної для Росії держави, з допомогою капеляна бельгійської дивізії бельгієць пробрався до Митрополита А. Шептицького, який перебував на засланні в Суздалі, і одержав від нього грамоту на генерального вікарія в Тернополі. Виконував церковні треби у тернопільській церкві князя Острозького та церквах прилеглих сіл – замість вивезених росіянами священиків. Згодом був капеляном Української Галицької Армії. В кінці листопада 1918 року. Державний секретар закордонних справ Західньоукраїнської Народної Республіки (ЗУНР) Василь Панейко призначив Ф.К. Бонна радником Секретаріяту закордонних справ.

Льонгин Цегельський, який на час від'їзду В. Панейка на Паризьку мирну конференцію виконував обов'язки керівника зовнішньополітичного відомства ЗУНР, у своїх спогадах писав: „Незвичайно привітної та живої вдачі, гладких товариських манер та знавець (побіч рідної флямандської і прибраної української) мов французької й англійської, якими володів перфектно, – о. Бонн був знаменитим набутком для Секретаріяту закордонних справ".

Знання мов Бонн успішно використовував для підготування різних документів уряду ЗУНР (у слідчій справі, заведеній польською поліцією на Бонна, читаємо: „Всі неприхильні до Польщі матеріяли українців, надіслані до західніх держав, належали його перу"), в ролі перекладача був членом української делегації на переговорах двох місій Антанти (на чолі з генералом Бертелемі у лютому 1919 року і на чолі з генералом Ботою у квітні-травні цього ж року), завданням яких було розв'язати українсько-польський конфлікт. Л. Цегельський відзначав ораторські здібності бельгійця, що яскраво проявились на цих переговорах: „Говорив по-французьки. Але як! Це була гра віртуоза красномовности та дипломатичної проворности. Говорив від себе, особисто, як бельгієць, що опинився як місіонер серед цього народу (українського – Я.С.), пізнав його та полюбив його цілою душею. Треба було почути, як о. Боннількома мистецькими мазками змалював героїчну історію України, її змагання до волі, як заграв на кличах-гаслах французької Великої революції, як пригадав італійцям Гарібальді й їхню боротьбу за волю та за з'єднання Італії, як з серцем і пламенним запалом заговорив про державне воскресіння Українців. Його французька мова, що надається до таких промов, дзвеніла як золото; його риторичний патос поривав усіх, і тих, що розуміли ледве п'яте-через-десяте. Чужі офіцери (французькі й італійські – Я.С.) – це було очевидне – були захоплені...".

Знання мов, ораторські здібності й зазначені якості послужили переконливим аргументом для призначення о. Бонна радником, а після від'їзду М. Тишкевича на Паризьку мирну конференцію – і керівником дипломатичної місії Української Народної Республіки при Ватикані. Від перших днів свого перебування в Римі (17 листопада 1919 року), не зважаючи на відсутність коштів і не чисельність місії (до її складу, крім Бонна, входив поет-молодомузівець з Галичини Петро Карманський, який виконував обов'язки секретаря), Ф.К. Бонн почав робити дипломатичні візити, нав'язувати контакти з італійськими церковними діячами і послами інших держав при Святому Престолі.

Одним з завдань української дипломатичної місії було домогтися призначення представника (візитатора) Папи римського в Україну. Завдяки заходам попереднього керівника місії графа М. Тишкевича і самого Ф.К. Бонна, Папа 13 лютого 1920 року призначив Апостольським візитатором в Україну доктора теології, досвідченого дипломата Джованні Дженоккі – для вивчення обставин і надання допомоги.

22 лютого 1920 року Ф.К. Бонн з українською делеґацією був прийнятий на приватній аудієнції у Папи Бенедикта XV і склав йому подяку від імені українського уряду і українського народу за призначення Апостольського візитатора в Україну і надання великої грошової і матеріяльної допомоги на суму 100 тис. лір та ліків бідним і хворим в Україні, де тоді лютував тиф. Про перебіг зустрічі дізнаємося зі щоденникового запису члена української дипломатичної місії при королі Італії Євгена Онацького: „Ніна (дружина Онацького, дактилографка української дипломатичної місії у справах військовополонених – Я.С.) з о. Бонном і Парфеновичем (четар, діловод тієї ж місії – Я.С.) на приватній аудієнції в Папи... Папа прийняв їх дуже ласкаво й привітно, хоч наша делеґація з вини Парфеновича спізнилася на чверть години. Папа зустрів їх коло самих дверей, так що вони замість ставати, наближаючись від дверей, тричі навколішки, згідно з прийнятою етикетою, стали тільки раз. Папа посадив усіх трьох поруч з собою й провадив розмову 20 хвилин, що о. Бонн вважає незвичайним. Папа запитав Ніни, звідки вона, і довідавшись, що з Києва, сказав, що всі українці – однаково його діти, всіх їх він любить однаково. Він зазначив також, що українська делеґація до нього дуже добре складена – священик, жінка й військовик. Багато розпитував про Митрополита Шептицького, і о. Бонн оповідав йому про польські утиски, яких зазнають українці в Галичині. На прощання Папа дав Ніні і Парфеновичеві хрестик з вервицею, а о. Боннові – медалю з своїм портретом. Благословляючи делегацію, Папа сказав, що благословляє і всю українську націю".

4 березня 1920 року Ф.К. Бонн влаштував прийняття на честь Апостольського візитатора в Україні Дж. Дженоккі. У праці діаспорного дослідника Івана Хоми зазначено, що прийняття організувала українська дипломатична місія в Італії 1 березня на чолі з Мазуренком. Як стверджує Є. Онацький, українська дипломатична місія в Італії не могла робити ніяких прийнять для ватиканських достойників, бо вона була акредитована при королі, а король і Папа не підтримували між собою дипломатичних стосунків, тому й дипломати, акредитовані при королі, не могли мати офіційних стосунків з достойниками Папи.

30 березня 1920 року Папа прийняв Ф.К. Бонна і П. Карманського, які вручили йому меморандум про українську справу взагалі і про переслідування українців-католиків в Галичині. В документі йшлося про історичні зв'язки України з Апостольським Престолом, в тому числі про коронацію Данила Галицького Папою римським у 1253 року, про переслідування українців спершу росіянами, а потім поляками, про ув'язнення і звільнення Митрополита Шептицького. Автори меморандуму згадали той факт, що у тюрмах Львова у 1919 році було ув'язнено 612 священиків. Документ було вручено всім чужоземним амбасадорам при Апостольському Престолі, визначним представникам Церкви і політикам.

6 квітня 1920 року Дж. Дженоккі у супроводі Ф.К. Бонна виїхав до Відня, щоб звідти вирушити в Україну для виконання своєї місії. Ф.К. Бонн залишився в австрійській столиці, аби роздобути гроші для дипломатичної місії при Ватикані. На жаль, дипломат більше не повернувся до Риму, оскільки був звільнений з посади Міністерством закордонних справ УНР. Історик І. Хома висловлює припущення, що причиною звільнення з дипломатичної служби Ф.К. Бонна був його критичний виступ про союз Симона Петлюри з поляками на спільній нараді обох українських місій в Італії. У своєму виступі Ф.К. Бонн, зазначив, що С. Петлюра віддав Польщі за допомогу Галичину, Буковину і Бессарабію і що український народ ніколи не погодиться з приходом С. Петлюри з польським військом рятувати Україну.

Про життя о. Бонна після виїзду з Риму відомостей є мало. Зі згаданої слідчої справи та інших джерел довідуємося, що деякий час дипломат проживав ще у Відні, де його фінансово підтримував Дж. Дженоккі, відтак перебував в одному з монастирів Праги. Згодом виїхав до США, де працював серед українських поселенців.

Помер 21 листопада 1941 року в Савт-Дірфілді, штат Пенсильванія (у першому томі Енциклопедії українознавства роком смерти названо 1945-ий).

Інший український політик і вчений, за походженням поляк, Посол УНР при уряді Павла Скоропадського і Директорії у Відні В'ячеслав Липинський назвав бельгійця Франца Ксаверія Бонна найкращим українським дипломатом.

Ярослав Серкіз,
м. Львів

Внутрішні...

(Закінчення зі стор. 3)

Основними спільними рисами цієї різношерстої команди є:

- досягнуті матеріяльні статки, і зрозуміло, основна мета – гроші, ще гроші, ще більше грошей;
- прагнення використати ці гроші для приходу в політику, щоб конвертувати цей прихід у владу;
- абсолютне нерозуміння, а звідси аґресивне неприйняття того, що називається свободою, справедливістю та національними інтересами.

Українську еліту переважно складають люди, які спромоглися на початку 1990-их або леґалізувати тіньові капітали, або конвертувати владу й зв'язки в такий капітал, або взяти участь у відмиванні сірих або чорних грошей. Принципову ролю відіграла гранична слабкість, майже відсутність у радянській Україні контреліт, винищених за 70 комуністичних років, а отже – незалученість до нового проводу країни нерадянських сил. Особливості ґенези прошарку господарів сприяють непродуктивному характерові капіталу.

Але не все так зле в нашому домі. Особливого значення набувають нинішні прагнення великого підприємництва, обсяг володінь якого змушує шукати можливості вбудовування в ґльобальні економічні структури. Граючи у ґльобальну гру, велике підприємництво змушене змагатися за тими правилами, які чинні в ній.

Друге джерело загроз національній безпеці – проблеми Росії, російської держави. Суверенітет та незалежність в Україні наявні. Проте існує третя складова в цьому ряді понять – автономія. Україна нині не є автономною ні в економічному, ні в політичному, ні в культурному, ні в більшості інших сенсів. Вона залишається в межах старого, пострадянського простору, в якому транслюються відповідні моделі та цінності.

Проблема для України не в Росії як такій, а в російській еліті, яка продукує, на наш погляд, згубні для майбутнього рецепти. Йдеться про авторитарний устрій суспільства й держави, великодержавні амбіції, підданську традицію, згуртування і мобілізацію населення навколо проімперських ідей, обмеження конкуренції, в тому числі й в інформаційному просторі, тощо. Можливо, ці рецепти зараз і придатні для Росії, яка має величезну ресурсну подушку, хоча, скоріше за все, за кілька років і там помилки дадуться взнаки, але ці рецепти вбивчі для України вже у найближчому майбутньому...

Важливим наслідком подвійної проблеми (слабкости вітчизняного проводу та проблем деколонізації) є проґресуюча деґрадація державних інститутів України. Держава перетворюється на таку собі черепаху без панцира, з якою можна робити що завгодно і ззовні, і зсередини. Особливо небезпечно це в умовах інтеґрації України в сучасний ґльобальний конкурентний простір.

Причина цієї деґрадації, з одного боку, – слабкість суб'єкта формування держави, проблеми еліти; з іншого боку, – недостатність традицій творення. На імперську традицію, отриману в спадщину від Російської імперії та СРСР, складно спертися, будуючи незалежну Україну, а національна, внаслідок сторіч бездержавної історії, на жаль, донині не досить потужна.

Певна стабільність політичної системи за Л. Кучми завдячувала фактичному відтворенню радянських схем управління. Він вдихнув життя у мертві інститути, перетворивши їх на своєрідні зомбі. Це дозволило вирішити поточні проблеми, але не дало довготривалої відповіді на виклики, що стоять перед Україною. Після того, як режим Л. Кучми закінчив своє існування, триває розпад цих інститутів. До речі, саме в цьому – пояснення проблеми корупції, бо структури, що розкладаються, апріорі не можуть не бути корумповані. Корупція в такій системі не виняток, а скоріше спосіб виживання.

Описана ситуація складна, але не безнадійна. Протягом 17 років тривають пошуки суб'єкта прискорення суспільного розвитку. Говорили про олігархів, які мусили навести лад, про бюрократів, про що вже йшлося, особливо після Помаранчевої революції, спалахували надії на громадянське суспільство, середню клясу.

Нині середня кляса уже є потужним гравцем у Києві та містах-мільйонниках, але в реґіонах ситуація трохи інша. За 10-15 років, за умови економічного зростання, середня кляса буде міцніти і перетвориться на потужного гравця національного маштабу. Подібні процеси вже відбулися в Латинській Америці (Бразилія, Арґентина), проте цей шлях зайняв близько чотирьох буремних десятиріч, на які припали і правління військових диктатур, і постання та занепад популістських рухів.

Зростає кількість неформальних об'єднань, які, поряд з позитивною функцією тиску на державу та підприємництво, іноді набувають радикального характеру. Йдеться про футбольних фанатів, антизабудовні групи. З одного боку, це досить позитивний процес, процес самоорганізації, може, і дуже суперечливий; а з іншого – живильне середовище для екстремістських структур, а отже, і проявів соціяльного тероризму, що може створити загрозу.

Тому необхідна активізація цих змін та створення каркасу, поясу безпеки на час, коли вони триватимуть. І саме тут може йти мова про входження до НАТО, не як ціль державної політики, а саме як інструмент політики національної безпеки – що може поліпшити умови для вирішення проблем, про які йшлося вище.

Членство в НАТО як воєнно-політичному союзі сприятиме виходу із постімперського простору та збереженню свободи дій на майбутнє; а з іншого боку, вступ до Альянсу демократій може підштовхнути до прискорення внутрішньополітичних перетворень. Йдеться, насамперед, про засвоєння демократичних цінностей, такий собі допінґ для демократичного суспільства і середньої кляси.

По-друге, Україна в НАТО – це зміцнення державних інститутів, насамперед, в сфері безпеки. Практично всі науковці згодні з тим, що держава починається з судів, з поліції та з армії. Посилення цих інститутів дозволить суттєво пришвидшити розвиток України. До речі, посилення інститутів є нагальним завданням і умовою поступу і для економіки.

По-третє, вступ до НАТО – це принципове зростання ваги держави в ґльобалізованому світі, участь України у механізмах і процедурах прийняття ґльобальних політичних рішень.

Постає проблема умов евроатлантичної інтеґрації. Безумовно, необхідно включатися в розподіл праці, що існує в Альянсі, але слід зберігати умови для повного циклу функціонування збройних сил і спецслужб... Для України як для досить великої країни відмова від комплексного підходу до побудови органів сектора безпеки може стати надто необережною.

Евроатлантична інтеґрація може і, ймовірно, буде супроводжуватися погіршенням взаємин з Росією. І справа тут не в НАТО, не в США і не в ЕС, а саме у виході України з постімперського простору, а також у демонстраційному ефекті успішної демократичної України для російського суспільства. Нині відсутня ефективна система взаємин між нашими сусідніми, безумовно, дружніми, але незалежними країнами. Дехто говорить про взаємини України і Росії за моделлю США і Канади, але при цьому часто забувають, що імперська Британія протягом другої половини XIX – початку XX ст. дуже активно захищала інтереси Канади від спроб поглинання з боку Вашінґтону.

Рано чи пізно, проблему налагодження ефективної системи взаємодії з Російської Федерації слід вирішувати Києву, інакше її вирішать без нас. Тоді чи не найбільш ймовірним сценарієм стане перетворення України на таку собі „соціялістичну Польщу" 1950-70-их років. Причому йтиметься про встановлення прокремлівського авторитарного режиму років на 10, після чого повернемося до сучасного стану, але з відмінністю в дуже принциповому моменті. Українське суспільство та еліти будуть просякнуті глибокою антиросійськістю і ненавистю не до РФ, про що йдеться зараз, а до Росії як суспільства і країни. А в цьому, як і в будь-якій іншій фобії – формі психічної хвороби – нічого доброго ні для України, ні для наших сусідів...

Дуже стисло зупинимося на альтернативах політиці евроатлантичної інтеґрації. Власне, існує їх три. По-перше, це активно обговорювана европейська політика безпеки. Безпекова політика ЕС нині цілком компліментарна до НАТО і фактично доповнює зусилля Альянсу в сфері м'якої сили, формування інститутів, післяконфліктної реконструкції тощо, навіть при постановці завдань цієї політики покищо не йдеться про загрози воєнного характеру. Таким чином, як альтернатива до вступу в НАТО не існує.

Другий напрям – вступ до створеної Москвою Організації Дововору колективної безпеки (ОДКБ). Потрібно зрозуміти, що це приєднання до слабшого в політичному, економічному і воєнному вимірі союзу з безумовною домінантною РФ, повернення туди, звідки Україна вийшла 17 років тому, і що не менш важливо, це теж рецепція цінностей, але зовсім інших цінностей.

І третя альтернатива, яка зараз активно обговорюється, це невтралітет. За влучним зауваженням українського дослідника О.Богомолова, Україна нині вже є невтральною і позаблоковою. А отже, її світле невтральне майбутнє маємо можливість спостерігати вже тут і тепер. І відсутні жодні підстави сподіватися на щось інше, ніж нинішній невизначений стан.

Кожна з невтральних країн має свою модель та історію невтралітету. Дуже часто говорять про Швайцарію, але Україна – не Швайцарія. Не тому, що вона розташована не в гірському районі, але тому, що у нас відсутній ресурс, в збереженні якого в недоторканому вигляді зацікавлені обидві опонуючі сторони. Нагадаємо, що у випадку Швайцарії йшлося про наднадійну банківську систему.

Навпаки, в українських ресурсах зацікавлені як РФ, так і НАТО. І тут слід згадати не Швайцарію, а Бельгію та Голяндію, невтралітет яких був міжнародно-ґарантованим, але вони стали жертвами аґресора.

Невтралітет Австрії після Другої світової було зумовлено „німецьким питанням". Відомо, що при створенні НАТО переслідувалися три цілі: тримати США в Европі, Росію поза Европою, а Німеччину під контролею. Приєднання Австрії до одного з бльоків посилювало позиції Німеччини, а це сприймалося як небезпека. І після двох спроб комуністичних путчів в 1955 році було підписано Державний договір, в якому йшлося про невтралітет Австрії.

Випадок Фінляндії межує з проблемою збройного невтралітету. Після зимової війни 1940 року, яка почалася відразу після приєднання Гельсінкі до конвенції Ліги націй про абсолютний невтралітет, керівництво СРСР усвідомило, що ціна приєднання Фінляндії перевищить усі можливі дивіденди. Саме тому протягом 1950-1980-их Кремлем здійснювалася політика фінляндизації, використання скандинавської країни як такого собі мосту між бльоками.

Обговорюючи питання збройного невтралітету для України, не слід забувати про матеріяльно-фінансову сторону питання. За попередніми оцінками, мова йде про армію у 400-450 тис. осіб, з сучасним озброєнням; і не варто забувати про необхідність формування потужної системи спецслужб, поліції, фактично про поліційну державу, яка могла б витримати облогу з усіх боків, маючи певну строкатість і потенційні реґіональні проблеми.

І наостанок: НАТО – це не є відповідь. Вступ до Альянсу лише створить поле для позитивних можливостей, використати які мусить Україна. І досвід взаємодії з Альянсом, набутий, зокрема, при проведенні оборонного огляду, комплексного огляду сектора безпеки, при виконанні Цільових плянів Україна–НАТО, переконливо доводить: ми можемо скористатися цим шансом для прискорення реформ та ґарантування демократичного суспільного поступу України.

До 65-річчя...

(Закінчення зі стор. 1)

німцями та ніс усю відповідальність за цю справу. Дивізія була у складі німецьких збройних сил від літа 1943 року до травня 1945 року.

З боку свідомого українства ціллю творення Дивізії була боротьба з московсько-більшовицькими збройними силами, як і формування зародку української національної армії, котра за відповідних обставин вступить у бій за волю українського народу, за створення української самостійної соборної держави.

„Немає такої ціни, яку не варта б заплатити, щоб було українське військо!" – такими словами благословив у 1943 році творення Української Дивізії „Галичина" найвищий тоді авторитет для українців — князь Церкви і Народу, тогочасний Львівський Митрополит Андрей Шептицький. Архиєрейське благословення від імені Великого Митрополита уділив тодішній його коадютор преосв. Йосиф Сліпий.

28 квітня 1943 року проголошено перший заклик формування дивізії „Галичина". Майже 82 тис. добровольців відгукнулося на цей заклик, з яких всього 17 тис. були вибрані та відправлені на вишкіл. У ряди стрілецької Дивізії „Галичина" вступали безвусі юнаки, студенти та вояки українських армій часів визвольних змагань 1917-1921 років. Основним мотивом вступу до дивізії був патріотизм добровольців. Саме з любови до України вступала до неї молодь і ветерани українських визвольних змагань. Все це випливало з єдиного бажання – вибороти волю своєму народові та незалежність Україні. Панувало усвідомлення, що в майбутньому Дивізія „Галичина" стане основою війська для незалежної України. Колишній дивізійний звітодавець Олег Лисяк ось як висловився про цю подію:

Це веснянний був час і місяць квітень,
Місяць квітів, весни і війни,
І був Львів, Юра храм і привіти,
Як у бій йшли батьки і сини.

Набір до Дивізії проходив у дистрикті Галичини та у трьох повітах краківського дистрикту: Перемишлі, Сяноку і Ярославі. А 18 липня відїхав зі Львова перший транспорт добровольців на вишкіл до Брна.

26 червня 1944 року перші ешелони Дивізії з вишкільного табору Нойгамер відійшли у напрямі східного фронту.

Колишній січовий стрілець Олесь Бабій прощався з дивізійниками, котрі прямували на фронт:

Не віриться, чи то лиш сон,
Чи може справді воля близько,
Я бачу рідний легіон,
Я бачу українське військо

На лицях в кожного борця
Знов промінь віри і надії.
З такою вірою в серцях
Колись батьки їх йшли на Київ.

Шлях дивізії не був легким, але був героїчно-славним. Ось як про це написано:

Крутим був шлях нерівного змагання,
І обрії щезали в далечині,
Та до останнього свого дихання,
Ми залишились вірні Батьківщині.
І не жаліємо за тим, що недожито,
Що не доспівано, чого ще не дізнали,
Лишень волаємо до вас живих
із того світу,
Шануйте волю, за яку ми впали.

Сьогодні на брідських полях спокійно шепоче вітер і, як багатьом на шляху історії тисячоліть українського народу, нашіптує поляглим воякам дивізії „Галичина", що їхня жертва не була даремною. Бо своєю жертвою вони приспішили світлий день вільної, незалежної держави Україна.

Хоч переможені в бою вони назавжди стали переможцями, на це вказує дійсність – незалежна Україна. Цю битву під Бродами вони виграли!

Далі були бої з партизанами на Словаччині та на території тодішньої Юґославії, фронтові бої в околиці Ґрац-Фельдбах в Австрії.

Дивізія втратила тисячі поляглих, ранених та засланих до ГУЛаґів, і з віддалі 65 років насувається питання, чи варто було творити Дивізію? Можна твердо сказати – варто!

Як військова одиниця в Другій світовій війні, де між собою змагалися світові потужності „Дивізія" не могла мати й не мала великого значення в боєвих акціях. Сила „Дивізії" — це сила ідеї, ідеї незалежности Української держави. Саме за це пропаґанда наших ворґів, зокрема совєтів змальовувала її в найчорніших кольорах.

Кінець війни – полон в Ріміні, про котрий поет Б. Бора у вірші „У полоні" писав:

Як свічки у полоні згоряють
Молоді неповторні літа.
Чужина. За дротами співають
Про далеку вітчизну жита. ...

А згодом – мандри по країнах західного світу: Австралія, Англія, Арґентина, Канада, США.

Дивізійники, поселившись за океаном, продовжували боротьбу за українську справу. Тепер кожний знає, що жертви вояків Дивізії не пішли намарне. Українська держава відродилася. Проте колишні дивізійники вважають, що їх праця не закінчена. Вони активно допомагають у розбудові держави Україна – хто як і чим може. Їхнє гасло, як сформулював колишній голова Крайової Управи Галицького Братства М. Яцура — „Справі державности України ми вірні до кінця!".

Вояки Дивізії „Галичина", хоч і в чужих однострояк, завжди були свідомі свого завдання — здобути модерний військовий вишкіл, щоб у потребі боронити Україну, а згодом стати ядром національних збройних сил вільної української держави.

Вони були тими, які жертвою свого життя на брідських полях, поневіряннями по тюрмах, сибірських концтаборах і таборах полонених, далеко поза межами рідної землі, наблизили цей омріяний день багатьох поколінь – здобуття волі для свого народу і проголошення незалежної України.

Т. Василід

...готується...

(Закінчення зі стор. 13)

дали? Це одна з багатьох цікавих таємниць трипільців.

Коли трипільці палили свої поселення, деяке майно залишалося. Ці матеріяльні залишки, зокрема надзвичайна кераміка, яка краще могла зберегтися у вогні, будуть творити п'яту частину виставки під заголовком „Мистецтво і Віра." Цікаві трипільські антропоморфні статуетки, в більшості жіночі фіґури, також предмет на роздумування. Чи це були статуетки богині-матері?

Накінець, остання частина виставки підкреслить таємниці, які і залишилися таємницями: стосунки трипільців з іншими народами були мирними, але трипільці незбагненно зникли. Що з ними сталося? Чи вони засімілювалися із пасторальними сусідами, які їздили на конях – людьми Епохи бронзи? Чи вони зникли через клімат який ставав щораз сухшим коли лісостеп перетворювався у степ?

Онтарійський Королівський музей – музей світової слави, в якому 45 виставочних ґалерій. Музей – п'ятий найбільший в Північній Америці і найбільший в Канаді. Недавно музей перейшов значну перебудову, з драматичним додатком т. зв. Майкел Лі-Чін Кришталь і там, 27-го листопада 2008 року, відбудуться урочистостий бенкет з нагоди відкриття виставки.

„Стародавня Україна – таємниці трипільської культури" запланована як подорожуюча виставка. Вона залишиться в Онтарійському музеї до 22 березня 2009 року. Музей шукає додаткових приміщень для виставки від весни 2009 до 2011 року.

Оксана Закидальська

Онтарійський королівський музей.

Ми єдині...

(Закінчення зі стор. 9)

ня. Це в таку скриню дівчині треба було налаштувати буденний і святковий одяг. І сорочки, й корсетку, запаску, кожух, свиту, подушки, добре намисто. А до того – пара волів і ось дівчина готова до виданння. Молоде подружжя вирішило жити в Керелівці. У батьків Григорія Шевченка".

Та стало відомо, що в Моринцях, по сусідству з хатою Якима Бойка, стала пусткою хата засланого на каторгу селянина Андрія Копія (Копій – по вуличному, прізвище – Колесник – В.К.).

К. Урсалова продовжує: „Було це в 1810 році. Й ось тоді з дозволу пана Енґельгарда (?!..) родина Шевченків перебралася в Моринці. І в тій хаті Купія 9 березня 1814 року й народився пророк українського народу. Минуло небагато часу, і Копій, господар цієї хати, втікає з Сибіру. В Моринських, Майданівських та Хлипкінських лісах згуртовує сміливих хлопців, вони зупиняють панів, які їдуть на Вільшану, щоб відібрати гроші і роздуми їх бідним. Іноді у вечерній порі Копій приходив і до своєї хати. Підійде, постукає у вікно. Викличе господаря на подвір'я та й просить, щоб хліба напекли, вівцю зарізали для людей, що в лісі. І ось тоді дід Яким, а було це в 1816 році, їде до свата Івана в Керелівку на пораду. Бідкається, журяться і приймають рішення – складаються по 100 карбованців і для молодої родини Шевченків куплять хату в Керелівці.

А з Копієм було так: Управитель пана Енґельгарда зігнав кріпачок всього села до мориноставу, в крижану воду. І змушував витягувати звідти коноплі. Тільки Копієва дружина стояла на узбережжі. Бо вона готувалася стати матір'ю і жінки пожаліли її, але управитель, забачивши непослух, загнав і цю жінку у воду. Вона застудилася і через кілька днів померла. Тоді Копій перестрів на шляху управителя і побив його. Ось саме за це було відправлено його на каторгу. Це було приблизно в 1808 році. З Сибіру Копій втік аж в 1816 році.

* * *

– Чи немає тут якогось зв'язку між цим Копієм і, наприклад, Кармелюком?

– Він був справді, як Кармелюк. Він, цей Копій, був такий... –голоправда, обороняв інших, не маючи для себе ніякої вигоди!

– Але, врешті-решт, молоді Шевченки вимушені були покинути через нього Моринці...

– Це також правда...

Коли я готував дослідження „Неубитий Кармелюк" до книги „Дороги до України", я тоді натрапив на велику для мене загадку: чому Тарас Шевченко ніде в своїй творчості не згадав про народного месника Кармелюка? Хоча, безперечно, він про нього знав, не міг не знати про людину, яку мало не обожнювала вся кріпацька Україна! Володимир Вовкодав, чи не найбільший дослідник Кармелюка в світі, людина, яка знає все, що хто про народного месника писав, назвав мені тоді лиш одну фразу Шевченка: „Брешеш, людоморе, розбійник за правду ніколи не стане!". Переконував мене, що вона про Кармелюка, якого пани називали, звісно, розбійником. А тепер я розумію, що, може, ці слова й про Копія були...

Василь Кізка,
батьківщина Тараса Шевченка

Полювання...

(Продовження зі стор. 3)

рювалося питання про… імпічмент Президента В. Ющенка!

Кожний наступний політичний крок Ю. Тимошенко, публічний і непублічний, був спрямований на одне: підірвати, понизити авторитет Президента В. Ющенка, послабити його як посадову особу найвищого державного ранґу (як приклад: голосами фракцій БЮТ, Партії Реґіонів та комуністів подолано президентське вето на Закон про Кабінет міністрів, який суттєво обмежував повноваження Президента), не дати затихнути політичному протистоянню в середовищі влади та в суспільстві загалом, щоб на хвилі демагогії та апеляції до низьких людських інстинктів успішніше йти до своєї мети. На цьому злочинному шляху Ю. Тимошенко не зупиняється перед прямими антидержавними провокаціями-диверсіями (авантюра з виплатою громадянам радянських заощаджень, обіцянка виборцям уже з першого січня ц.р. перейти на формування армії виключно на основі контрактів, публічна заява – за два дні до зовнішнього тестування абітурієнтів! – про термінове засідання уряду, який має розглянути питання про законність такого способу вступу до вузів, демонстративна протидія Президентові щодо Фонду державного майна тощо).

Цього року коло, прокреслене у вересні 2005 року, замкнулося, маску скинуто остаточно: Ю. Тимошенко нині активно виступає за новий конституційний лад – парляментську республіку: посаду Президента або скасовують повністю (реальністю стає золота мрія комуністів), або обмежують повноваження Президента суто представницькими функціями. БЮТ саботував роботу президентської Національної конституційної ради, якій протиставив (разом з комуністами та Партією Реґіонів) створення парляментської конституційної комісії.

І крапка над „і": 16 квітня ц.р. фракція БЮТ з трибуни Верховної Ради виголошує заяву (її чули всі глядачі Першого каналу телебачення) під назвою: „Вимагаємо від Президента Ющенка В.А. припинити антиукраїнську діяльність!". У ній 10 пунктів звинувачення: у першому говориться про „примарні (!?) шанси [В. Ющенка] на перемогу на наступних виборах глави держави", в останньому – що „діяльність Президента України становить одну з основних загроз незалежності України, її суверенітету".

Цинічну деклярацію антидержавного, антиукраїнського перевороту проголошено. За роки незалежности України до такого підступу проти нашого народу не доходили навіть найзапекліші вороги українського національного відродження та становлення і зміцнення української державности.

Чому це сталося нині? І від союзників (фальшивих союзників!) Майдану? Приціл – на грудень цього року, коли Україна могла б отримати згоду на приєднання до Пляну дій щодо членства (ПДЧ) в НАТО. Звичайно, за умови належного порозуміння щодо НАТО серед державного керівництва та відчутної політичної стабілізації в країні, Ю. Тимошенко і О. Турчинов роблять усе, щоб демонструвати протилежне.

Російський імперський наступ на Україну наростає, в його авангарді – кліка Тимошенко-Турчинова, вістря наступу – проблема вступу України в НАТО.

Але ж підписала Ю. Тимошенко так званий „лист трьох" (щодо ПДЧ) в січні цього року? Так, підписала, бо відмовитися від підпису їй було політично невигідно, адже справа та не мала для неї демагогічного ресурсу, а показати своїм зомбованим прихильникам своє справжнє обличчя було б для Ю.Тимошенко значною електоральною втратою.

А втім, і тоді вона відразу публічно заявила, що з її ініціятиви до листа внесено пункт про референдум. Начебто Президент колись був проти референдуму і не було про нього (про референдум щодо вступу України в НАТО) зазначено в Універсалі національної єдности.

До речі, у програмі БЮТ немає ні слова про НАТО.

Ось уже невдовзі два роки, як ця екзальтована особа трусить країною. І це притому, що про жодну з актуальних суспільних проблем вона не говорить предметно, по-діловому, в економічній політиці як керівник уряду не відзначається належним професіоналізмом (такий висновок роблять авторитетні економісти України, та й закордонні також), у ставленні до формальних союзників, передусім до Президента В. Ющенка, немає й тіні доброзичливости, а прихильність виборців завойовує порожніми обіцянками, нестримним критиканством і професійно зробленими пропаґандистськими кампаніями, що ґрунтуються на психології сектантства.

Причина успіху на цьому нечесному шляху лежить глибоко – у постколоніяльному світоглядному та морально-психологічному стані суспільства, а ще більше – у живій силі імперського реваншизму, який посідає в Україні міцні позиції, будучи продовженням системних імперських зусиль Росії. Процес національного визволення, національного відродження українського народу, становлення української державности наштовхнувся на широкий опір явних та прихованих ворожих сил. Цей конфлікт антагоністичний, він і лежить в основі політичної нестабільности в нашій країні протягом усіх років незалежности України.

У безпосередньо політичній сфері це конфлікт між українською владою та владою окупаційною, а ширше – між українською національною свідомістю та імперською російсько-малоросійською свідомістю.

Кажу „владою", бо відповідні політичні сили представлені в парляменті та в місцевих владних органах. Кажу „окупаційною" не лише в розумінні історичного контексту (як спадщина тривалого окупаційного режиму в Україні, який спотворив нашу свідомість і психологію), а й з погляду актуального – політичної програми антиукраїнських середовищ: домагання державного статусу російської мови має на меті узаконити й закріпити асиміляційні завоювання Росії в України, перекрити шлях українському національному відродженню, принаймні на переважній частині нашої національної території, а ідея так званої позаблоковости, невтралітету України, категоричне заперечення перспективи вступу України в НАТО покликані забезпечити й подальше, довічне перебування нашої країни в російському геополітичному просторі, звичайно ж, у ролі васала.

Верховним вособленням української влади, її морально-політичного авторитету (не плутати з так званим рейтинґом!) є Президент В. Ющенко. І ще важливіше: він за найвищою моральною та професійною шкалою авторитетний носій української самосвідомости, гуманістичної та демократичної. Саме тому на його життя було вчинено замах під час президентської кампанії 2004 року, а рівно через рік здійснено вельми успішний „замах" на Майдан групою Тимошенко-Турчинова: хоч спроба усунення В. Ющенка з посади Президента не вдалася, у душі мільйонів людей, творців Майдану, було посіяно розчарування й зневіру. І це істотно послабило нову владу. Живою водою було окроплено імперський реваншизм, який відтоді звівся на весь зріст, узявши для себе першим об'єктом наступу, цілком логічно, Президента В. Ющенка.

Наступ іде широким фронтом і в усіх сферах боротьби:

- ідеологічній: звинувачення Президента в „націоналізмі" (тобто шовінізмі) та фашизмі за леґітимацію, зокрема визвольної місії гетьмана Івана Мазепи та Української Повстанської Армії);
- в сфері політичній: ідея парляментської республіки, апробація в суспільній свідомості (теж з ініціятиви БЮТ) доктрини двопартійної політичної системи (звичайно, маються на увазі Партія Реґіонів і БЮТ – практично партія Ю. Тимошенко), навіть озвучено можливість об'єднання в одну партію… „Нашої України" і БЮТ (!?) на чолі – теж з нею, Ю. Тимошенко;
- в сфері пропаґандистській: тут не тільки великотиражні видання КПУ, СПУ, неприховано імперські „Кієвскій тєлеґраф" і „Столічниє новості", публічні виступи представників ПР, б'ютівська „Свобода"; послідовно працюють на підрив авторитету Президента В. Ющенка дві поважні інтелектуальні газети – „День" і „Дзеркало тижня", особливо остання;
- в сфері психологічній: постійне звинувачення Президента В. Ющенка та його „Нашої України" в намірі створити так звану широку коаліцію – з Партією Реґіонів, яку пропаґандистськими стараннями політпари Тимошенко-Турчинов перетворено, цілком у дусі психології тоталітаризму (фашизму), на абсолютне зло, яке підлягає знищенню, а не осмисленню.

Ще з часу заколоту восени 2005 року цей психологічний пляцдарм став основним у цілеспрямованій, неослабній боротьбі Тимошенко-Турчинова проти Президента В. Ющенка. Спосіб виявився вельми успішним: у нашому ідейно дезорієнтованому, морально розхитаному і політично надзвичайно конфліктному суспільстві відворотний міт про „ширку" глибоко заліг у свідомість загалу, освічену й стихійну. Вульгарне словечко-символ „ширка" вперше я зустрів в одіозному „Кієвском тєлеґрафє", швидко воно стало звичним і в суспільно-політичній пресі… В одних від політичної орієнтації, в інших – від

(Закінчення на стор. 21)

Полювання...

(Закінчення зі стор. 20)

інтелектуально-аналітичної глухоти (чи просто глупоти). Адже ідея широкої коаліції, конкретніше – коаліції між „Нашою Україною" та Партією Реґіонів – це насправді фундаментально актуальна для нашого суспільства проблема – потреба порозуміння між двома основними, визначальними групами політичних еліт, отже, ідея консолідації народу, політичної стабілізації країни.

Питання лише в одному: на яких засадах доцільне таке об'єднання, конкретно – чи відмовиться Партія регіонів від двох своїх антиукраїнських ідей – державного статусу російської мови і неґативної позиції щодо вступу України в НАТО?

Підстави для оптимізму є. У 2003 році народні депутати від Партії регіонів голосували за Концепцію внутрішньої і зовнішньої політики держави, яка передбачала вступ України в НАТО вже... в 2008 році! У гострий момент кризи влади, спровокованої Ю. Тимошенко в 2005 році, В. Янукович підтримав Президента В. Ющенка і поставив свій підпис під Універсалом національної єдности, який – в ідеї та практично – і був прообразом широкої коаліції. З авторитетних публічних джерел (від учасника задуму народного депутата Василя Волги) знаємо, що минулого року В. Янукович зірвав спробу заблокування військовою силою позачергових виборів, тобто фактично нову спробу державного перевороту.

У керівному прошарку Партії Реґіонів чимало серйозних, політично освічених людей, і вони, гадаю, зуміли б переконати В. Януковича в тому, що він зробив фатальну стратегічну помилку, зрадивши Універсал і взявши курс, будучи головою уряду, на протистояння Президентові, узурпації його повноважень. Переконати в тому, що країна не має перспективи стабілізації та успішного розвитку всупереч фундаментальним правам та інтересам українського народу-нації, правам, яким суперечать провідні політичні ідеї програми ПР. Переконати або зважитися на розкол партії, ставши на позицію реалістичної політичної ідеології, практично – очистившись від імперських елементів у партійному середовищі.

Не треба боятися думки про розкол. Країна перебуває в епосі системного перехідного періоду, і процес ідеологічного та політичного самовизначення на індивідуальному та колективному рівнях по-справжньому тільки починається, тим часом окреслюються лише його контури.

Доктринально та психологічно „Наша Україна" єдина цілісна, професійна, перспективна партія, адже ґрунтується вона на основі основ історичного процесу – творення країни, держави, нації. Але й вона не вільна від колізій, породжуваних невизначеністю (чи не тою визначеністю!) окремих партійців, а ще більше – невиробленістю повнокровної, професійно кваліфікованої партійної ідеології. Дуже дивно, що вона досі не наважилася публічно проголосити основну ідею своєї діяльности – ідею національного відродження українського народу і консолідації на цьому підґрунті всього суспільства. До того ж ця ідея традиційна в історії європейських народів і самозрозуміла, декларативно зовсім не конфронтаційна навіть для масової, стихійної свідомости.

А Партія Реґіонів ще навіть не осмислила своєї заголовної ідеї – ідеї реґіонів. Бо інакше вона не ступила б на шлях, що провокує поглиблення нестабільности й посилення конфліктности суспільства, веде до розколу країни, гальмує та ускладнює становлення повнокровної нації.

Реґіональний розвиток – це за визначенням сеґмент загальнонаціонального процесу, і він не може протистояти становленню міцної централізованої держави – новопосталої держави. На цьому шляху об'єднання зусиль „Нашої України" і Партії Реґіонів – об'єктивна потреба, актуальна й життєво важлива.

Маємо вагомі свідчення, що це починають розуміти і в Партії Реґіонів, усвідомлюючи безперспективність і шкідливість розрахунків на ситуативні альянси з авантюрними демагогами-популістами. Раїса Богатирьова зробила надзвичайно важливий для країни вибір (звичайно, якщо він чесний і відповідальний), погодившись на пропозицію Президента зайняти високу державну посаду секретаря Ради національної безпеки та оборони України. Юрій Мірошниченко ще до того пропонував повернутися до ідеї Універсалу національної єдности.

До Універсалу, якого комуністи підписали із суттєвими застереженнями, згодом і зовсім відкликавши свій підпис, а Ю. Тимошенко не підписала демонстративно, спокушаючи опісля Партію Реґіонів „дружбою" з собою і не цураючись домовлености з комуністами, коли йшлося про протидію Президентові.

І комуністи, і Ю. Тимошенко дуже бояться широкої коаліції, але (чи тому що?) найбільше не хотіла б її Росія, позаяк порозуміння між Партією Реґіонів і Президентом В. Ющенком, перехід реґіоналів на українські політико-національні та геополітичні позиції поставило б хрест на її великодержавних розрахунках щодо України.

Серед перших осіб центральної державної влади незалежної України Президент В. Ющенко єдиний діяч, який твердо й послідовно, не гублячись перед так званими рейтинґами і повсюдними, несправедливими, переважно вульґарними, нападками на себе, веде політику порозуміння між політичними таборами, політику загальносуспільного порозуміння на основі українських національних пріоритетів. Історична потреба країни та суспільства, моральний обов'язок свідомих громадян України в тому, щоб захистити чесне ім'я Президента В. Ющенка, започаткувати широкий громадянський рух на підтримку його державницьких зусиль.

Червень 2008 року.

ВИПРОДАЖ КНИЖОК КНИГАРНІ „СВОБОДА“
Кожна книжка – тільки 1дол.!!!*

Автор і назва	Дол.
Горлач, Степан. „Хрестини незалежності“. Київ, видавництво „Рада“, 1994 р., стор. 190.	1.00
Знаки. 155 стародавніх українських вишивок. Видавництво „Соняшник“, Київ, 1992 р. Великий формат. М. обкл., Стор. 72.	1.00
Неділко Микола. Альбом-монографія з 60 кольоровими репродукціями. Нью-Йорк – УВАН, 1983 р. Тв. обкл., стор. 182.	1.00
Слабошпицький Михайло. Українець, який відмовився бути бідним. Київ, видавництво „Рада“, 1994 р. М. обкл., Стор. 174.	1.00
Танюк Лесь. Монологи. Театр, культура, політика. Харків, „Фоліо“, 1994 р. М. обкл. Стор. 383.	1.00
Буряківець Ю. „Нездоланні“. Роман Тв. обкл. Вид-во „Вільна думка“, 1991 р., 661 стор.	1.00
Руденко М. „Прозріння“, Самвидавна збірка поезій. Передмова П. Григоренка. Вид-во „Смолоскип“ ім. В. Симоненка. Балтимор-Торонто, 1978 р., тв. обкл. 365 стор.	1.00
Биковський Лев. „У службах українській книжці“. Укр. історичне Тов-во. Нац. Академія Наук України. Міжнародна Асоціяція Україністів. Львів-Нью-Йорк, 1997 р. Тв. обкл. 326 стор.	1.00
Яцун В. „З нив і доріг життя“. Поезії. Укр.-Амер. Літературне Вид-во, Пітсбург, 1986 р. Тв. обкл. 195 стор.	1.00
Україна. Путівник. Підготували: Осип Зінкевич і Володимир Гула Вид-во „Смолоскип“, Київ, Балтімор, 1993 р., тв. обкл. 450 стор.	1.00
Буртовий С. „Сповідь“. Вірші, проза, графіка. Укр. Козацтво „Основа“, 1994 р. М. обкл. 63 стор.	1.00
Мусієнко О. „Український етноцид“. Вид-во „Рада“, Київ, 1994 р. М. обкл. 118 стор.	1.00
Дяк Олесь. „Тягар всевидящого ока“. Поезії. Львів, „ Каменяр“,1991 р. М. обкл. 88 стор.	1.00
Антологія поезії „Молоде вино“. Київ, Вид-во „Смолоскип“, 1994 р. Тв. обкл. 232 стор.	1.00
Мішко Степан. „Нарис ранньої історії Руси-України“. Нью-Йорк-Торонто-Мюнхен, 1981 р. Тв. обкл. 226 стор.	1.00
Пристайко Володимир, Шаповал Юрій. „Михайло Грушевський і ГПУ-НКВД. Трагічне десятиліття: 1924-1934 рр.“ Київ, Вид-во „Україна“, 1996 р. Тв. обкл. 330 стор.	1.00
Щербак М. „Чебрець“. Вибрані поезії ЗСА, 1991 р. Тв. обкл. 268 стор.	1.00
„Знаки. 155 стародовніх українських вишивок“. Київ, 1992 р. М. обкл. 71 стор.	1.00
Літопис УПА. Т. 12. Документи і матеріали. Ред. Євгена Штендера. 1989 р. 350 стор.	1.00
Літопис УПА. Т. 17. Англійською мовою. Англо-мовні видання 1946-47 рр. Ред.П. Потічний, 1988 р. Тв. обкл. 192 стор.	1.00
Літопис УПА, Т. 20. Покажчик до „Літопису УПА“. Книга перша: 1-19 томи, 1994 р.Тв. обкл., 525 стор.	1.00
Літопис УПА. Т. 21 УПА в світлі німецьких документів. Ред. П. Потічний, 1991 р.Тв. обкл. 2270 стор.	1.00
Літопис УПА. Т. 22. УПА в світлі польських документів. Впорядкував Є. Місило.1992 р. Тв. обкл. 630 стор.	1.00
Літопис УПА. Т. 23. Медична опіка в УПА. Ред. М. Ріпецький. 1992 р. Тв. обкл. 477 стор.	1.00
Літопис УПА. Т. 24. Ідел і Чин. Ред. Ю. Маївський і Є. Штендера, 1995 р. Тв. обкл. 590 стор.	1.00
Літопис Української Повстанської Армії. Том 25. Пісні УПА. Ред. З. Лавришин. Вид-во Літопис УПА 1996 р. Торонто-Львів. Тв. обкл. 555 стор.	1.00

***ПЕРЕСИЛКА $2.50**
Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE
2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ **„Свобода“** ☐ **„The Ukrainian Weekly“**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

....

Число телефона: ....

Зголошення присилати до: Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
Переведення зміни адреси триває 1-2 тижні.

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА ФУНДАЦІЯ АМЕРИКИ

KYIV MOHYLA FOUNDATION OF AMERICA

Дякуємо всім жертводавцям,
хто зложив пожертву в пам'ять покійного

п. Івана Даниленка

на підтримку Києво Могилянської Академії.
Іван Даниленко разом зі своєю дружиною Наталею протягом багатьох років опікувалися фондом кошти з якого йдуть на полуденки студентам-сиротам.

Пані Наталя Даниленко надала нам листи вдячності, які присилають студенти.
Ось цитати з цих листів.

... Отримання цього гранту справляє величезний вплив на життя студентів. Роки проведені в Академії стануть для мене одними з найкращих дякуючи вашій допомогі, а знання отримані тут допоможуть змінити світ на краще...
Оксана Підперигора

... мені було б дуже важко без допомоги фонду, але маючи таку підтримку я не мушу думати, що я маю їсти, а можу більше вчитись і що раз краще, щоб ми не просили допомоги в когось а щоб самі допомагали...
Віктор Саутін

...Дуже вдячний за допомогу. Часом здається, що якби в нашому світі було хоча б половина таких людей, як ви, то ми б не знали, що таке смуток та самотність..
Віталій Заєць

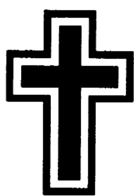
Ben Theresa L.	$100
Bilas Myron M. & Slavomyra W.	$100
Bohachevsky-Chomiak Martha	$100
Cehelsky Ola B.	$25
Chernyk Zenia M.D.	$100
Chiaravalloti Dominick J. & Josephine	$50
Chyzowych Ihor B. & Marie	$50
Cornelison Tamara S.	$100
Cybulsky Y.	$50
Czorpita Christina & Roxolana	$25
Danylenko Natalia	$420
Duzyj Jaroslaw M.	$100
Dyhdalo Romana K.	$100
Farion Jaroslawa	$50
Gardecka Ewhenia	$20
Hawryluk Orest M.D. & Anne D.	$25
Hewko Lubomyr O. & Natalia E.	$50
Hursky Petro	$50
Klisch Vera	$100
Kondrat Peter & Maria	$50
Kornienko Alexander & Barbara	$200
Koropeckyj Iwan S. & Natalia B.	$50
Kowalczyn Michael	$100
Kozak Jerry & Kalyna	$100
Kulchyckyj Bohdan W. & Christine	$100
Kuzyk Walter	$20
Kyj Lidia	$300
Lagioia Remus P. & Lesia A.	$50
Lobachevsky Oksana	$50
Luchanko Lubomir & Nadia	$25
Lysobey Myroslav & Christina	$50
Mackiw George E. & Alexandra O.	$100
Maday Irene A.	$40
Mandybur Oksana M.	$25
Nowosiwsky Taras & Irene O.	$50
Panchuk Jaroslav M.D. & Jaroslava E.	$100
Petryk Gregory & Nadia	$20
Procyk Roman & Luba	$100
Senyk Bohdan M. & Chrystia T.	$100
Sergeeva Ivanna	$10
Sherba Irena	$40
Shust Ihor A. & Daria A.	$100
Skrypka Valeriy & Tamara	$50
Stachniw Olena	$25
Stasiuk Alexandra	$30
Tarnawsky Maxim & Marta	$100
Terleckyj George & Alexandra	$100
Todoriv Bohdan & Vera	$25
Turczeniuk Bohdan & Chrystyna	$100
Ukrainian Federation of America	$100
Ukrainian SFCU, PA	$1,000
Wakulowska Marianna & Wictoria	$100
Wanchycka Oksana	$50
Wolchuk Oksana I.	$50
Wyslotsky Ihor & Farion Marta	$50
Zaika Laura L.	$25
Zalipsky Jaroslaw M.D. & Nadia	$50

KMFoundation of America P. O. Box 46009, Chicago, IL 60646-0009, USA
Києво-Могилянська Фундація Америки зареєстрована, як благодійна організація під кодексом 501(c)(3).
Згідно податкового законодавства Ваші членські внески та пожертви можна відтягнути від податків.

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи“
спомини і співчуття з приводу
відходу своїх близьких і друзів,
не забувайте підтримувати
видання тижневика
пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

З жалем повідомляємо, що в п'ятницю, 10 липня 2008 р.
відійшов у вічність наш БРАТЧИК

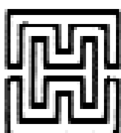
пл. сен. БОГДАН САВРАС

довголітній член Булави спортивно-вишкільних таборів
та член Пластової фундації в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться 25 липня 2008 р. о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Ню-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Дружні Анні, синові Петрові та дочці Софії
складаємо вислови глибокого співчуття.

Загін Червона Калина

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА
В АМЕРИЦІ
повідомляє своїх членів та громаду, що
21 червня 2008 р. відійшов з цього світу

СВ. П.

д-р ОЛЕКСАНДЕР СОКОЛИШИН

Дійсний член НТШ-А
Бібліотекар.

Навчався у Червнівцях та Львові. Докторат з політичних наук здобув в Інсбрукському університеті. У США працював у бібліотеці Об'єднаних Націй, Нюйоркській та Бруклинській публічних бібліотеках, бібліотеці Єйльського університету.

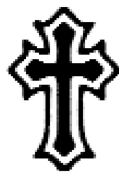
Авор праць „Ukrainian Selected and Classified Bibliography in English“ (1972),

„Ukrainians in Canada and the United States: A Guide to Information Sources“ (1981).

Рідним складаємо співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Управа НТШ в Америці.

Ділимося сумною вісткою, що 5 липня 2008 р. відійшла у вічність, наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і СЕСТРА

СВ. П.

ЛЮБОВ СТЕЦИК

нар. 15 січня 1924 р. в Україні.

ПАНАХИДА була відправлена у вівторок, 8 липня 2008 р. в похоронному заведенні Cumberland Chapels, Norridge, IL.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 9 липня 2008 р. в Українській католицькій церкві св. Йосифа у Чикаґо.

Покійна була похована на українському католицькому цвинтарі св. Миколая у Чикаґо.

Залишилися у глибокому смутку:

сини	– ЮРКО з дружиною ДЖЕНІС
	– ДОНАЛД, ПЕТРО
дочка	– МАРІЯ БОС
внуки	– ІВАН, КАТЕРИНА і МИХАЙЛО
правнуки	– МАДЕЛИНА і ЕЙДЕН
брати	– ВОЛОДИМИР, ЮРКО і ЮЛІЯН СКІБІЦЬКІ
сестри	– НАДІЯ РОСУЩАН, ІРІНА РУБАЛКО

та племінники і племінниці.

В пам'ять Покійної можна складати датки на
Huntington's Disease Society of America. P. O. Box 8383, Rolling Meadows, IL 60612.

Ділимося сумною і болючою вісткою,
що в суботу, 21 червня 2008 р. упокоївся
в Бозі на 70-му році життя, наш
найдорожчий і люблячий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ШВАҐЕР

СВ. П.

ВІРОСЛАВ ЛОБУР

нар. 1938 р. в селі Гарбузів, що на Тернопільщині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись 24 червня 2008 р. в Українській католицькій катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо, а опісля на цвинтарі св. Андрія.

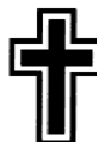
У глибокому смутку залишив:

дружину	– ЛЮБОМИРУ
доньку	– МИРОСЛАВУ ЛОБУР-ДОВНЕЙ з мужем РАЙМОНДОМ і дочкою МАРІЧКОЮ
доньку	– ХРИСТИНУ ЛОБУР-ТИМОШ з мужем МИХАСЕМ і донями ОЛЕНКОЮ і МЕЛАНІЄЮ
шваґра	– ВАСИЛЯ СОБЧАКА з сином АНДРІЄМ
сестру дружини	– ЛЕСІВ ЯРОСЛАВУ з мужем ЙОСИФОМ і сином ЮРІЄМ у Львові, Україна
племінника	– ЛЕСІВ АНДРІЯ з дружиною ТАМАРОЮ і донькою АННОЮ в Канаді, Торонто,

ближчу і дальшу родину в Америці і Україні та вірних друзів і побратимів.

Вічна Йому пам'ять!

Нехай американська земля буде Йому легкою!

Братство Охорони Воєнних Могил
Броди-Лев, Ню-Йорк
повідомляє своїх членів та українське громадянство,
що колишній Голова Братства

СВ. П.

інж. ІВАН МОКРІВСЬКИЙ

нар. 10 квітня 1924 р. у Добрівлянах, Зах. Україна,
помер 3 липня 2008 р. і був похоронений на цвинтарі
св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечаленій Родині найщиріші вислови співчуття
складає Управа Братства.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська • 973-292-9800 #3040 • adukr@optonline.net*

• НА ПРОДАЖ •

Велика (2700 кв. футів) хата у Ґлен Спей, Н.Й. з окремим помешканням, пару хвилин ходу до церкви св. Володимира та оселі „Верховина". **Головна хата:** 4 спальні, 3 лазнички та 2 додаткові кімнати у півниці із виходом на подвір'я. **Помешкання**: 3 кімнати, лазничка. Окремий вхід, огрівання та електрика. Дерев'яні підлоги скрізь. Площа 1.8 акрів. Лісок позаду. **Ціна: 297.000 дол.** Open house – під час фестивалю на Верховині, субота/неділя, 19-20 липня, 12-5 по пол. **Адреса: 446 High Rd. Тел.: (919) 535-8689**

• ПРАЦЯ •

Пошукую працю по догляду за старшою особою чи дитиною в околиці Ню-Йорку або Ню-Джерзі від 1 липня. **Тел.: (201) 413-9617**

• РІЗНЕ •

*Куплю **картини** старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.* ***Тел.: (312) 330-0956 Михайло***

Hair Model -
Earn up to $1,200 per day as a hair model.
Email photo to: jenni575@yahoo.com
Call Jennifer ***212-561-1624.***

Реклама – ключ до успішного бізнесу!